
Propuneri de trimitere în lagărele de muncă forțată a unor locuitori din fostul județ Năsăud (actual Bistrița-Năsăud)

Alexandru DĂRĂBAN

Cuvinte cheie: regim comunist, mecanism, colonii de muncă, lagăre, Securitate, Năsăud, represiune, detenție.

Mots-clés : régimes communistes, mécanismes, colonies de travail, camps, sécurité, Năsăud, répression, détention.

Istoriografia dedicată represiunii orchestrate de regimul comunist de la București împotriva poporului român, ale cărui interese pretindea că le reprezintă, s-a îmbogățit în ultimii ani cu o serie de contribuții valoroase care au permis descifrarea multora dintre diabolicele mecanisme construite pentru a zdrobi orice împotrivire față de edificarea societății comuniste.

Cu toate acestea, o serie de aspecte au fost tratate insuficient în raport cu impactul distructiv pe care l-au avut în societatea românească și chiar în raport cu importanța pe care le-a acordat-o regimul în epocă. Printre aceste aspecte credem că se numără regimul de muncă forțată la care au fost supuși foarte mulți români în anii '50. Dincolo de aspectul cantitativ, deosebit de important de subliniat este faptul că această formă de represiune a permis cele mai mari abuzuri, întrucât internarea în „unitățile” sau „coloniile de muncă” (cum au fost denumite eufemistic lagărele) se făcea pe baza unor decizii ale Ministerului Afacerilor Interne (M.A.I.), și nu pe baza unor hotărâri judecătorești care, oricât ar fi fost de arbitrare, aveau măcar un suport legislativ¹.

Beneficiind de o astfel de „tradiție”, regimul comunist, odată cu consolidarea structurilor sale administrative și opresive, a considerat necesar ca sistemul lagărelor să fie folosit în reprimarea „dușmanilor poporului” într-o formulă nouă – instituirea muncii forțate².

În 13 ianuarie 1950, Prezidiul Marii Adunări Naționale (M.A.N.) a Republicii Populare Române (R.P.R.) adopta Decretul nr. 6/1950 pentru înființarea unităților de muncă. Pentru o mai bună înțelegere a concepției care a stat la baza legalizării acestei forme de detenție, vom reda conținutul decretului:

Art. 1 – Pentru reeducarea elementelor dușmănoase R.P.R. și în vederea pregătirii și încadrării lor pentru viața socială în condițiunile democrației populare și construirii socialismului, se înființează colonii de muncă.

Art. 2 – Pot fi trimiși în unitățile de muncă:

a) acei care, prin faptele sau manifestările lor, direct sau indirect, primejduesc sau încearcă să primejduiască regimul de democrație populară, îngreunează sau încearcă să îngreuneze construirea socialismului în R.P.R., precum și acei care, în același mod, defăimează puterea de stat sau organele sale, dacă aceste fapte nu constituie sau nu pot constitui, prin analogie, infracțiuni;

b) acei condamnați pentru infracțiuni împotriva securității R.P.R., care, la expirarea executării pedepsei, nu se dovedesc a fi reeducați.

---

1 Florian Banu, „Lagărele de muncă – cea mai arbitrară formă a represiunii comuniste”, în Cosmin Budeancă, Florentin Olteanu (coordonatori), *Forme de represiune în regimurile comuniste*, Editura Polirom, București, 2008, p. 59.

2 *Ibidem*, p. 60.

Art. 3 – trimiterea în unitățile de muncă se face prin Decizia M.A.I.

Art. 4 – Durata reeducării în unitățile de muncă va fi de șase luni până la doi ani.

Ea poate fi redusă sau prelungită, în raport cu rezultatele reeducării, fără a putea depăși cinci ani.

Art. 5 – Părăsirea unității de muncă fără autorizație scrisă prealabilă se pedepsește cu închisoarea corecțională de la șase luni la cinci ani.

Art. 6 – În cadrul M.A.I. se creează o direcție a unităților de muncă.

Art. 7 – Organizarea și funcționarea unităților de muncă se va stabili prin Hotărârea Consiliului de Miniștri (H.C.M.).

Prin acest decret se deschidea, practic, un drum larg arbitrarului și abuzurilor de tot felul, întrucât oricine putea fi incriminat că, „direct sau indirect, primejduiește sau încearcă să primejduiască regimul de democrație populară, îngreunează sau încearcă să îngreuneze construirea socialismului”. Se recunoștea, de asemenea, în mod expres, că aceste prevederi se aplicau acelor persoane care, nici măcar prin „analogie”, nu puteau fi acuzate de săvârșirea unor fapte cu caracter penal, care să atragă după ele o pedeapsă privativă de libertate³.

Precizări suplimentare au fost aduse conținutului articolului 2 din decret prin Ordinul Cabinetului M.A.I. nr. 100 din 3 aprilie 1950. Potrivit acestui ordin, puteau fi internați în unități de muncă:

1. Toți cei care lansează sau răspândesc zvonuri alarmiste, tendențioase, dușmănoase; ascultă și difuzează propaganda deșănțată a posturilor de radio imperialiste.

2. Toți cei care aduc injurii P.M.R., conducătorilor săi, Guvernului, Uniunii Sovietice și conducătorilor săi și țărilor de democrație populară.

3. Toți cetățenii români care întrețin legături de prietenie cu legațiile imperialiste, care au frecventat sau frecventează bibliotecile, concertele și, în general, manifestările propagandistice ale legațiilor imperialiste, precum și toți cei ce sunt în relații cu familiile funcționarilor ambasadelor imperialiste.

4. Toți cei care ațâță la manifestări rasiale și șovine.

5. Toți Instigatorii la nesupunere sau neexecutare – cei ce duc acțiuni dușmănoase atât la sat, cât și la oraș - în contra măsurilor Guvernului, cu privire la:

- colectivizări, colectări, planuri de cultură, comasări;

- elementele cu un trecut reacționar cunoscut sau foștii exploatare care ocupă încă posturi de răspundere în producție și care dovedesc continuu, prin atitudinea lor, delăsare gravă, nejustificată prin incapacitatea lor profesională;

6. Toți cei care sub masca religioasă fac prozelitism (diferite religii sau secte), adică speculează sentimentele religioase pentru a determina la atitudini ostile, dușmănoase regimului, minciuni, prelegeri cu dedesubturi dușmănoase, șovine, etc.).

7. Cei care prin corespondență internă sau internațională iau atitudine dușmănoasă, transmit știri tendențioase, alarmiste, dușmănoase, reacționare, instigă⁴.

Internarea persoanelor în unități de muncă, potrivit art. 3 din Decretul nr. 6/1950, se făcea prin Decizia M.A.I.

Prin Ordinul nr. 100 Cabinet, din 3 aprilie 1950, s-au dat instrucțiuni regiunilor de securitate despre modul în care să facă propuneri Direcției Generale a Securității Statului pentru arestarea și trimiterea în unități de muncă a celor care se încadrau în prevederile ordinului menționat⁵.

Asemenea propuneri au fost făcute de Direcțiunea Regională de Securitate Cluj, întocmind un tabel nominal despre dosarele unităților de muncă (U.M.) despre chiaburii de pe raza fostului județ Bistrița, care a fost înaintat pentru aprobare. Acest tabel nominal îl prezentăm în rândurile ce urmează.

³ *Ibidem*, pp. 60-61.

⁴ *Ibidem*, p. 62.

⁵ *Ibidem*.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Domiciliul	Originea socială	Observații
1.	Rudai Ștefan	Șieu Sfântu	țăran mijlocăș	
2.	Sonfălean Pavel	Galații Bistriței	chiabur	
3.	Schneider Mihai	Dipșa	chiabur	
4.	Rosenfeld Nechita	Herina	chiabur	
5.	Silaghi Alexandru	Galații Bistriței	țăran mijlocăș	
6.	Szabo Francisc	Țigău	chiabur	
7.	Sos Pavel	Țigău	chiabur	
8.	Baba Alexandru	Șieu Măgheruș	chiabur	
9.	Cones Ludovic	Iuda	chiabur	
10.	Dragomir Dumitru	Dipșa	chiabur	
11.	Deceanu Gheorghe	Lechința	țăran mijlocăș	
12.	Bulz Vasile	Bistrița	țăran mijlocăș	
13.	Bălan Pompei	Blăjenii de Sus	chiabur	
14.	Scridon Ezachil	Feldru	țăran mijlocăș	
15.	Ciocan Grigore	Sângeorz-Băi	țăran mijlocăș	
16.	Marica Emil	Sângeorz-Băi	chiabur	
17.	Ciroae Ioan	Maieru	chiabur	
18.	Domide Gherasim	Rodna	țăran mijlocăș	
19.	Vrânceanu Andrei	Prundul Bârgăului	chiabur	
20.	Vrășmaș Luca	Prundul Bârgăului	chiabur	
21.	Vrășmaș Ioan	Bistrița Bârgăului	chiabur	
22.	Nemeș Dănilă	Tiha Bârgăului	chiabur	
23.	Țigăroiu Petre	Mureșenii Bârgăului	chiabur	
24.	Pop Grigore	Bichigiu	chiabur	
25.	Lazăr Izachiel	Nepos	țăran mijlocăș	
26.	Podina Vasile	Cepari	țăran mijlocăș	
27.	Ceuca Iosif	Salva	chiabur	
28.	Furcea Vasile	Salva	chiabur	
29.	Nistor Dumitru	Năsăud	chiabur	
30.	Vultur Zaharia	Șirioara	chiabur	
31.	Bilegan Gavril	Herina	chiabur	
32.	Rusu Petru	Dipșa	chiabur	
33.	Simionca Vasile	Sebiș	chiabur	
34.	Dedean Ștefan	Ragla	chiabur	
35.	Uilean Simion	Șieuț	chiabur	
36.	Roșca Mihai	Dumitrița	chiabur	
37.	Vultur Nicolae	Șirioara	chiabur	
38.	Budea Petru	Domnești	deblocat	
39.	Roșu Gheorghe	Nimigea	deblocat	
40.	Ani Onișor	Bistrița	deblocat	
41.	Bogdan I. Ilie	Bistrița	țăran mijlocăș	
42.	Sârbulescu Mihai	Bistrița	deblocat	
43.	Beches Pavel	Bistrița	chiabur	
44.	Rusu Mircea	Nepos	mic burghez	
45.	Tatin Vasile	Recea	chiabur	
46.	Rusu Georgeta (Tica)	Bistrița	mic burghez	
47.	Griga Ilie	Bistrița	țăran mijlocăș	
48.	Andrasy Gherorghe	Bistrița	mic burghez	
49.	Chitigoi Gheorghe	Ilva-Mică	chiabur	
50.	Banyai Carol	Rodna	mic burghez	

Nr. crt.	Numele și prenumele	Domiciliul	Originea socială	Observații
51.	Gaspar Ștefan	Ilva-Mare	mic burghez	
52.	Marti Leon	Feldru	chiabur	
53.	Cojbuc Virgil	Leșu	mic burghez	
54.	Oanea Alexandru	Sângeorz-Băi	țaran mijlocaș	
55.	Bâgiu Gheorghe	Leșu	țaran mijlocaș	
56.	Pupăză Gheorghe I. Ilisie	Telciu	chiabur	
57.	Suciu Ioan I. Băltău	Telciu	chiabur	
58.	Pupăză Nicolae	Telciu	chiabur	
59.	Habric Gheorghe	Mocod	chiabur	
60.	Scridon Ioan	Mocod	chiabur	
61.	Filimon Ioan	Mocod	chiabur	
62.	Rus Victor	Zagra	chiabur	
63.	Doboca Macedon	Rebrișoara	chiabur	
64.	Ciuta Nicolae	Rebrișoara	chiabur	
65.	Pupăză Nicolae I. Gh.	Telciu	chiabur	
66.	Tatay Ștefan	Năsăud	mic burghez	
67.	Mot Tănase	Romuli	chiabur	
68.	Lazăr Vasile	Cușma	chiabur	
69.	Morar Gavrilă	Rusul Bârgăului	chiabur	
70.	Sucilă Iacob	Mijlocenii Bârgăului	chiabur	
71.	Jeican Vasile	Cușma	chiabur	
72.	Toncean Vasile	Cușma	chiabur*	

* Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (A.C.N.S.A.S.), Fond Documentar, dosar nr. 006463, volum referitor la persoane cu trecut politic reacționar internate în unități de muncă în regiunea Cluj – 1950, pp. 13-14.

Recapitulație:

- mici burghezi = 7;
- țărani mijlocași = 13;
- chiaburi = 52.

Întrucât nu puteau fi luate măsuri represive împotriva celor cu apartenență la categorii sociale „dușmănoase” în baza Codului Penal sau a altor legi publice, iar deportarea și fixarea domiciliului obligatoriu erau considerate insuficiente pentru a anihila potențialul pericol reprezentat de aceste persoane, s-a trecut la elaborarea unui complex de legi cu caracter secret care să reglementeze un nou tip de detenție, pentru care nu era necesară pronunțarea unei sentințe penale.

Astfel au apărut pe teritoriul României numeroase lagăre numite în timp și în funcție de tipul lor de organizare unități, colonii și batalioane de muncă. Decizia de înființare a acestora a fost luată, după cum arăta Teohari Georgescu în 28 februarie în fața șefilor DGSP și a directorilor Regionalelor de Securitate, la nivelul conducerii partidului comunist: „Am spus că nu putem trimite în Justiție elementele contra cărora nu avem fapte concrete, dovezi. Sigur că aici nu poate fi vorba decât de o lipsă a noastră. Partidul nostru și Guvernul, în grija pe care o are de a asigura buna desfășurare a muncii în țara noastră, a tuturor oamenilor cinștiți, s-a gândit să dea pentru organele noastre posibilitatea ca acele elemente care nu puteau fi încadrate în texte de lege, ca acelea din cod[ul penal, pentru că] așa cum spunea un tovarăș, nu avem dovezile concrete, s-a venit cu o lege care permite Ministerului nostru ridicarea tuturor celor care agită, care duc o activitate dușmănoasă, care duc activitatea împotriva regimului nostru și care nu se încadrează în textele de lege, dar duc această activitate. Să-i trimitem să se obișnuiască cu o muncă, cu o altă viață”.

Legea la care făcea referire Teohari Georgescu era Decretul nr. 6 din 14 ianuarie 1950 al Prezidiului Marii Adunări Naționale, care a fost emis în urma analizării unei Hotărâri a Consiliului de Miniștri din ziua precedentă și semnat de președintele C. I. Parhon. Acesta a dus la înființarea *unităților de muncă*, instrumente „pentru reeducarea elementelor dușmănoase RPR și în vederea pregătirii și încadrării lor pentru viața socia-

lă în condițiunile democrației populare și construirii socialismului”. În aceste condiții erau trimiși, pe lângă foștii deținuți politici în legătură cu care Securitatea considera că „la expirarea pedepsei nu se dovedesc a fi reeducați”, „acei care prin faptele sau manifestările lor, direct sau indirect, primejduiesc sau încearcă să primejduiască regimul de democrație populară, îngreunează sau încearcă să îngreuneze construirea socialismului în RPR, precum și acei care, în același mod, defăimează puterea de stat sau organele sale, dacă aceste fapte nu constituiesc sau nu pot constitui, prin analogie, infracțiuni”. Trimiterea în unitățile de muncă era dispusă prin decizii ale MAI, pe o durată de minimum 6 luni, până la 2 ani. Ea putea fi redusă „în raport cu rezultatele reeducării” (ceea ce nu s-a întâmplat), sau prelungită, fără a putea depăși 5 ani. Părăsirea unităților de muncă „fără autorizație scrisă prealabilă” se pedepsea cu închisoare corecțională de la 6 luni la 5 ani (mai mare decât cea prevăzută în Codul Penal pentru evadarea din penitenciar, care era între 3 și 6 luni)⁶.

Prin Ordinul 100 al Direcției Cabinet din 3 aprilie 1950 din Securitatea Poporului, semnat de directorul general Pintilie Gheorghe, se dezvoltau și se interpretau prevederile Decretului 6, în acord cu teza „ascuțirii luptei de clasă”. Se arăta că „dușmanul de clasă din țara noastră, fabricanții sau moșierii expropriați, bancherii și marii negustori, elemente deblocate și epurate din aparatul de stat și chiaburii, slugi ale imperialismului, caută prin orice fel de mijloace ca: zvonuri alarmiste, injurii, manifestări rasiale și șovine, instigări, misticism religios, mergând până la acte de teroare, sabotaj, diversiune, să creeze agitație, să alarmeze populația, să îndemne la nesupunere, să împiedice construirea socialismului”. Tocmai de aceea, „în dezvoltarea art. 1 din Decret”, se preciza care „vor fi categoriile de cetățeni care vor intra în obiectivele Securității cu propuneri de a fi trimiși în unități de muncă”⁷.

Potrivit acestui ordin, s-au instrucțiuni regiunilor de securitate despre modul cum să facă propuneri Direcției Generale a Securității Statului pentru arestarea și trimiterea un unități de muncă a celor care se încadrau în prevederile ordinului menționat.

Ca urmare, regiunile de securitate înaintau dosarul persoanei în cauză cu propuneri pentru internare în unități de muncă (între 6 luni și 2 ani) la Biroul Unități de Muncă.

Biroul Unități de Muncă întocmea tabele nominale care cuprindeau datele de stare civilă, conținutul pe scurt a materialului existent în dosar și propunerea pentru timpul de internare făcută de regiune. Tabelele erau prezentate spre aprobare ministrului adjunct al Afacerilor Interne, Gheorghe Pintilie, sau generalului-maior Alexandru Nicolski, care fixau termenul de internare în unități de muncă pentru fiecare persoană în parte⁸.

În rândurile ce urmează vă vom prezenta tabelul întocmit de Direcția Generală a Securității Poporului Cluj cu elementele propuse pentru încadrarea conform Ordinului nr. 100 din raza sa de activitate, în cazul de față cei născuți sau cu domiciliul în actualul județ Bistrița-Năsăud, întocmit la 14 aprilie 1950.

Am considerat de cuviință, pentru a fi mai ușor de parcurs, să redactez materialul astfel:

1. Numele și prenumele celui propus pentru internare (în ordine crescătoare):
  - a. Locul și data nașterii;
  - b. Domiciliul;
  - c. Originea socială;
  - d. Profesiunea;
  - e. Apartenența politică;
  - f. Propus pentru încadrare în U.M. pe timp de;
  - g. Motive;
  - h. Observații.

6 Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România: Raport Final, Vladimir Tismăneanu, Dorin Dobrinu, Cristian Vasile (editori), Editura Humanitas, București, 2007, p. 615.

7 *Ibidem*, p. 616.

8 Florian Banu, „Lagărele de muncă forțată – cea mai arbitrară formă a represiunii comuniste”, în Cosmin Budeancă, Florentin Olteanu (coordonatori), *Forme de represiune în regimurile comuniste*, Editura Polirom, București, 2008, pp. 62-63.

1. MAREȘ GHEORGHE

- a. Medgidia, jud. Constanța, 31.08.1898;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Colonel deblocat;
- e. În trecut și prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris de mână cu creion);
- g. – la 18.04.1947 s-a manifestat împotriva Uniunii Sovietice și a adus ofense tovarășei Ana Pauker;
  - la 30.12.1947, la fel, a adus cuvinte jignitoare la adresa U.R.S.S. și guvernului român;
  - la 31.12.1947 a răspândit zvonul că comuniștii vor cădea și a sfătuit țărani să nu predea cota de floarea soarelui;
  - la 10.01.1950 este semnalat că caută cetățeni, în special țărani, să le scrie scrisori în străinătate, prin intermediul cărora lansează zvonuri alarmante;
  - la 5.04.1950 are ieșiri împotriva partidului și a tovarășilor din conducerea partidului.
- h. Apare o completare de 18 luni scrisă cu creion⁹.

2. POP NICOLAE

- a. Sălcea, jud. Someș, 25.03.1895;
- b. Bistrița;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Avocat comprimat;
- e. Fost P.N.Ț., în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris de mână cu creion);
- g. – la 12.08.1949 are ieșiri ostile împotriva organelor democratice;
  - la 19.11.1949 se manifesta șovin și ostil împotriva regimului;
  - la 22.02.1950 a preaslăvit știința americană, bătându-și joc de cea din U.R.S.S.;
  - la 10.03.1950 a discutat cu farmacistul Bancu L. știrile posturilor de radio Londra și Vocea Americii și că România a violat drepturile omului, călcând prin aceasta drepturile internaționale.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă cu creion¹⁰.

3. PEREZAN TEODOR

- a. Nețeni, jud. Năsăud, 13.03.1892;
- b. Bistrița;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Avocat epurat;
- e. Fost P.N.Ț., în prezent exclus din P.M.R.;
- f. 2 ani (scris de mână cu creion);
- g. – la 22.12.1947 a avut manifestări antisemite împotriva populației evreiești;
  - la 12.02.1948 este epurat din baroul Năsăud pentru dușmănoasă regimului;
  - la 18.06.1949 a avut manifestări antisemite și împotriva partidului;
  - la 4.01.1950 a discutat cu Herineanu Simion, în mod ostil, situația internațională, la fel despre colectivizare;
  - la 15.01.1950 a discutat cu numitul Rotaru Dumitru și a lansat zvonul că în primăvara anului 1950 va începe războiul și că anglo-americanii vor lansa trupe și în trei zile Uniunea Sovietică va fi distrusă.
- h. apare o completare de 12 luni scrisă cu creion¹¹.

9 Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (A.C.N.S.A.S.), Fond Documentar, dosar nr. 6843, fila 16, poz. 1.

10 *Ibidem*, poz. 2.

11 *Ibidem*, poz. 3.

4. VLĂDESCU NICOLAE

- a. Ploiești, jud. Prahova, 29.09.1901;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Chestor comprimat;
- e. În trecut și prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris de mână cu creion);
- g. – la anul 1947 a avut ieșiri împotriva partidului pentru care fapte a fost anchetat și mai târziu comprimat;
– la 24.12.1949, împreună cu farmacistul Bancu L. și comerciantul Turcu Pavel, au defăimat regimul de democrație populară ridicând în slavă pe cel imperialist;
– la 13.02.1950 a avut ieșiri ostile regimul aducând injurii partidului;
– la 5.03.1950, împreună cu Turcu Pavel și Crișan T., au discutat și comentat știrile posturilor de radio străine;
– la 23.03.1950 a lansat zvonul că războiul între anglo-americi și ruși este inevitabil;
– la 3.04.1950 s-a exprimat că placajul și furnirul pleacă în U.R.S.S.
- h. Apare o completare de 18 luni scrisă cu creion¹².

5. SĂLĂGEAN FAUST junior

- a. Vișeu de Sus, jud. Maramureș, 14. 03.1925;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Student func[ționar].;
- e. În trecut și prezent neîncadrat;
- f. 1 an și 6 luni (scris de mână cu creion);
- g. – la 20.01.1950 a fost îndepărtat din funcția de pedagog, având ieșiri ostile împotriva regimului și partidului;
– la 23.02.1950 a instigat pe preotul Călușeriu Mihai să nu predea cota de vin deoarece regimul se va schimba;
– la 1.04.1950 aduce injurii C.C. al P.M.R.;
– trăiește numai în anturajul expropriaților și reacționarilor.
- h. Apare o completare de 6 luni scrisă cu creion¹³.

6. NILVAR NICOLAE

- a. Șomcuta Mare, jud. Satu Mare, 12.04.1915;
- b. Bistrița;
- c. Țăran chiabur;
- d. Moșier expropriat;
- e. Fost P.N.Ț., în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris de mână cu creion);
- g. – la 8.11.1949 într-o discuție cu numitul Boroș A. s-a manifestat ostil împotriva Uniunii Sovietice spunând că steagurile roșii nu au nici un rost, numai cele trei culori;
– la 17.01.1950 s-a manifestat împotriva conducerii democratice spunând că aceștia l-au expropriat;
– la 9.02.1950, împreună cu Codrici Lupu, moșier expropriat, a avut ieșiri ostile regimului, defăimând puterea de stat.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă cu creion¹⁴.

¹² *Ibidem*, pp. 16-17, poz. 4.

¹³ *Ibidem*, p. 17, poz. 5.

¹⁴ *Ibidem*, p. 17, poz. 6.

7. CUDRICI LUPU

- a. Bârsana, jud. Maramureș, 5.05.1894;
- b. Bistrița;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Moșier expropriat;
- e. Fost P.N.Ț., în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris de mână cu creion);
- g. – la alegerile din 1946 a căutat să câștige țărănimea prin mâncare și băutură pentru a vota cu ochiul, el înainte fiind primar și deputat manist;
  - într-o discuție cu numitul Pascu Ioan a defăimat democrația populară aducând ofensă muncitorilor ridicăți în posturi de răspundere;
  - la 17.12.1949, împreună cu expropriatul Sălăgean Faust, l-au vizitat pe brătenistul Chitul Iulian unde au ascultat și distribuit știrile auzite la radio Londra și celelalte;
  - la 4.04.1950, într-o discuție cu numitul Bart Ioan, s-a manifestat dușmănos împotriva regimului pe motivul că a fost expropriat;
  - trăiește în anturajul elementelor reacționare lansând zvonuri în legătură cu începerea unui nou război.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă cu creion¹⁵.

8. KLEIN BELA

- a. Nima, jud. Someș, 15.09.1909;
- b. Bistrița;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Moșier expropriat;
- e. În trecut neîncadrat, în prezent exclus din P.M.R.;
- f. 2 ani (scris de mână cu creion);
- g. – are legături cu moșierii expropriați Sălăgean Faust, Cudrici Lupu și Nilvan Nicolae pe care, întâlnindu-i la 12.04.1949, ieșind din biserica romano-catolică, s-au manifestat ostil regimului, discutând problema începerii unui nou război;
  - 14.07.1949, a fost la locuința medicului Chitul Iulian unde a discutat despre începerea unui nou război și prăbușirea comunismului;
  - la 12.09.1949 la fel a prevestit începerea unui nou război și s-a manifestat împotriva partidului;
  - la 2.02.1950, împreună cu căpitanul C. D. Man Ioan, au discutat despre schimbarea regimului și că se va răzbuna împotriva celor care conduc astăzi.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă cu creion¹⁶.

9. DAN TITUS

- a. Prundul Bârgăului, jud. Năsăud, 18.10.1900;
- b. Prundul Bârgăului;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Funcționar particular, chiabur;
- e. În trecut P.N.L. Brătianu, în prezent exclus P.M.R.;
- f. 1 an și 6 luni (scris de mână cu creion);
- g. – la 22.12.1949 s-a manifestat împotriva măsurilor luate de guvern și partid prevestind schimbarea regimului;
  - la 15.02.1950 s-a manifestat ostil împotriva regimului arătându-se nemulțumit că regimul nu respectă proprietățile individuale;
  - la 5.04. 1950 a fost exclus din P.M.R. cu care ocazie, printre altele, a înjurat partidul;
  - în repetate rânduri este semnalat că bârfește partidul și guvernul.
- h. Apare o completare de 6 luni scrisă cu creion¹⁷.

¹⁵ *Ibidem*, p. 17, poz. 7.

¹⁶ *Ibidem*, p. 17, poz. 8.

¹⁷ *Ibidem*, pp. 17-18, poz. 9.

10. IMREH GAVRIL

- a. Boroşneul Mare, jud. Trei Scaune, 14.09.1915;
- b. Bistriţa;
- c. Mic burghez;
- d. Funcţionar particular, fost proprietar de fabrică;
- e. Fost hortist, în prezent U.P.M.;
- f. 2 ani (scris de mână cu creion);
- g. – în timpul ocupaţiei hortiste a persecutat elementul românesc, chiar şi pe bolnavi trimiţându-i la muncă;
  - la 21.01.1950 a avut manifestări şovine împotriva populaţiei româneşti şi a afirmat că după venire anglo-americanilor se va răzbuna;
  - la 23.02.1950 după ce a fost schimbat din funcţia de preşedinte U.P.M. A afirmat că el a jucat o farsă şi s-a manifestat duşmănos partidului;
  - la 14.03.1950 făcea propagandă prin oraş că lui i s-a luat fabrica de stat şi că aceasta înseamnă că colhozul şi mizeria se apropie;
  - trăieşte în anturajul numiţilor: Barkany Francisc, Cantor Ioan, Andrasy Gh. şi alţii, foşti membri în partidele fasciste maghiare.
- h. Apare o completare de 18 luni scrisă cu creion¹⁸.

11. ŞIRLINCAN IOAN

- a. Buduş, jud. Năsăud, 14.11.1902;
- b. Buduş, jud. Năsăud;
- c. Țăran mijlocăş;
- d. Agricultor chiabur (se specifică în creion 50 ha.);
- e. Fost P.N.Ț., în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani şi 18 luni (scris de mână cu creion);
- g. – a ameninţat cu bătaia pe secretarul organizaţiei de bază şi a adus injurii partidului;
  - la 14.11.1947 a avut manifestări împotriva guvernului;
  - la 4.04.1948 a strigat „Trăiască Maniu, jos Groza”, aducând şi ofensă partidului;
  - la 20.09.1949 a instigat populaţia ca să opune rezistenţă pentru a nu duce grâu la arie;
  - la 6.04.1950 a căutat să saboteze însămânţările de primăvară, iar cotele şi supercotele nu le-a predat. Tot atunci a fost arestat pentru aceleaşi fapte de miliţia Bistriţa.
- h. Nu apare nici o completare cu creionul¹⁹.

12. LAZAR IOAN

- a. Cuşma, jud. Năsăud, 15.10.1900;
- b. Cuşma, jud. Năsăud;
- c. Țărani mijlocaşi;
- d. Agricultor, chiabur (se specifică în creion 27 ha.);
- e. Fost P.N.L. Brătianu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani şi 18 luni (scris de mână cu creion);
- g. – la 13.04.1949 a refuzat să plătească servitorul, cu această ocazie având ieşiri împotriva partidului şi regimului;
  - la 14.09.1949 s-a certat cu preşedintele comitetului provizoriu nevoind să predea cota de grâu, ameninţându-l atât pe el, cât şi regimul;
  - la 15.02.1950 din nou s-a certat cu preşedintele comitetului provizoriu nevoind să predea supracota de cartofi, având ieşiri ofensatoare împotriva conducerii;
  - la 15.03.1950 a lansat zvonul că cei ce lucrează la gospodăriile de stat că vitele în campania de însămânţări o să le moară de foame pentru că nu primesc mâncare;

¹⁸ *Ibidem*, p. 18, poz. 10.

¹⁹ *Ibidem*, p. 18, poz. 11.

- la 14.04.1950 s-a manifestat contra regimului ofensând membrii de partid și amenințând că în caz de schimbare îi va omorî pe toți.
- h) Apare o completare de 12 luni scrisă în creion²⁰.

13. MAGYAROSI IOAN

- a) Jeica, jud. Năsăud, 3.07.1911;
- b) Jeica, jud. Năsăud;
- c) Țărani mijlocași;
- d. Țăran chiabur (se specifică în creion 13 ha.);
- e. În trecut și prezent neîncadrat;
- f. 2 ani și apoi 1 an (scris de mână cu creion);
- g. – la 29.04.1947 este condamnat la o lună închisoare și 25.000 lei amendă pentru instigare publică;
  - la 11.05.1948, fiind primar, a avut atitudine șovină împotriva populației românești;
  - la 15.10.1948 a fost cercetat pentru delapidare de bani publici;
  - la 20.10.1949, în campania de colectări, s-a manifestat fățiș împotriva regimului și a lansat zvonul că oamenii să nu treiere grâul la arii, deoarece vin anglo-americanii;
  - la 10.01.1950 a dus propagandă contra înființării gospodăriei agricole din comună;
  - la 5.03.1950 a fost identificat ca având legături cu preotul Molnar Ianos din Târgu Mureș cu care, împreună, au pus piedici colectivizării.
- h. Nu apare nici o completare cu creionul²¹.

14. MELEAN IACOB

- a. Sebișul de Sus, Năsăud, 7.10.1910;
- b. Pietriș, Năsăud;
- c. Țărani săraci;
- d. Agricultor chiabur (se specifică în creion 14 ha și 70 arii);
- e. În trecut, în prezent în Frontul Plugarilor (F. P.);
- f. 2 ani 11 luni (scris în creion);
- g. – la 14.11.1946, cu ocazia alegerilor a instigat populația să voteze cu ochiul (este vorba de semnul electoral al P. N. Ț, s. n.);
  - la 15.10.1948, a înjurat pe delegatul batozei, amenințându-l că-l va scâlda în pârâul Pietrișului;
  - 12.02.1950, față de Filoti Vasile și Olaru Sebastian, s-a exprimat că se va schimba regimul și că toți cei din P. M. R. sunt golani, tot atunci pentru sabotarea campaniei de însămânțări i s-a dresat acte de dare în judecată;
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă cu creion²².

15. PUSCARIUC ȘTEFAN

- a. Bistrița Năsăud, 7.08.1918;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Funcționar;
- e. În trecut P. N. Ț., în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – la 15.05.1949 s-a exprimat că comuniștii au interzis ziua de 10 Mai pentru a distruge naționalismul în popor;
  - la 28.10.1949 s-a exprimat ca intelectualii sunt toți închiși, dând de exemplu pe Maniu și că țările occidentale nu sunt de acord;

²⁰ *Ibidem*, p. 18, poz. 12.

²¹ *Ibidem*, pp. 18-19, poz. 13.

²² *Ibidem*, p. 19, poz. 14.

- 7.01.1950 a adus ofensă partidului și membrilor săi,
- la 25.02.1950 s-a căsătorit cu fiica criminalului de război col. deblocat Cârlan Vasile, în prezent dispărut;
- h. Apare o completare 6 luni scrisă în creion²³.

16. LOY FRANCISC

- a. Mijlocenii Bârgăului, Năsăud, 4.10.1897;
- b. Bistrița-Bârgăului;
- c. Mic burghez;
- d. Mecanic;
- e. În trecut neîncadrat, în prezent exclus P.M.R.;
- f. 6 luni, apoi o completare 1 an (scris în creion);
- g. – în ziua de 1.08.1949 s-a exprimat către numitul Imreh Gavril că regimul se va schimba și va arăta el bolșevicilor cine este;
  - din declarația numitului Pop Ioan reiese că acesta a spus ca să nu se împace cu conducerea prin faptul că în afara lui Gheorghiu Dej toți sunt jidani la fel și la Județeană P.M.R. Bistrița;
  - la 15.01.1950 s-a exprimat că Partidul din R.P.R. nu se ghidează după ideologia marxistă și dacă Marx ar trăi i-ar împușca pe toți;
- h. Apare o completare 6 luni scrisă în creion²⁴.

17. BANYAI ADALBERT

- a. Turda, jud. Turda, 2.12.1921;
- b. Bistrița,
- c. Muncitori;
- d. Pictor;
- e. În trecut neîncadrat, la fel și în prezent;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – în anul 1945 a intenționat și s-a exprimat că va răsturna conducerea poliției, voind să ia el conducerea siguranței, la fel a bătut un evreu Simoh Dezideriu și tot în acel an a vrut să fugă în Ungaria;
  - la 12.11.1949 s-a exprimat către Finger Mișu că pavoazările care se fac sunt o prostie, aducând ofense conducerii P.M.R. și înjurând regimul;
  - la 12.11.1950 cu ocazia inaugurării gospodăriei colective din comuna Jeica a instigat populația împotriva colectivizării și a provocat scandal;
  - la 15.02.1950 a lansat zvonul că în primăvara acestui an se va începe războiul și se va termina cu comuniștii;
- h. Nu apare completare scrisă cu creion²⁵.

18. GABOR GHEORGHE

- a. Dorna Candreni, Câmpulung, 28.08.1908;
- b. Bistrița;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor mijlocaș;
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – la 20.09.1949, 10.10.1949 și 28.02.1950 în ședințe cu Martorii lui Iehova și în afara acestor s-a manifestat împotriva regimului, desfășurând o vie activitate care avea ca scop bararea muncii activiștilor de partid;
  - la 1.03.1950 a fost în propagandă religioasă în jud. Mureș unde a bârfit regimul și partidul, căutând a dezbină organizațiile democratice;

²³ *Ibidem*, p. 19, poz. 15.

²⁴ *Ibidem*, p. 19, poz. 16.

²⁵ *Ibidem*, p. 19, poz. 17.

- la 1.04.1950 și 5.04.1950 duce o vie propagandă ca credincioșii acestui cult să se ocupe mai mult cu religia, lăsând însămânțările și arăturile de primăvară la o parte;
- h. Apare o completare 6 luni scrisă în creion²⁶.

19. BUTA DUMITRU

- a. Șieu-Măgheruș, Năsăud, 18.07.1897;
- b. Șieu-Măgheruș, Năsăud;
- c. Țărani chiabur;
- d. Țăran chiabur, factor poștal (se specifică în creion 20 ha);
- e. În trecut P.N.Ț. Maniu, simpatizant P.N.L. Bejan, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – la 17.03.1949 instiga locuitorii înstăriți și lansează zvonul că cei cu peste 8 iugăre de pământ vor fi ridicați;
- la 5.04.1950 își bate joc de muncitori, nu predă tutunul la cooperativă și cu mari greutate de abia la a doua intervenție a comitetului provizoriu îl predă;
- din declarația lui Sălăgean Constantin reiese că în funcția de factor poștal servește numai intelectualitatea și elementele chiaburești;
- în primăvara anului 1950 a luat o atitudine împotriva colectivizării făcând propaganda în acest sens.
- h. Nu apare completare scrisă cu creion²⁷.

20. CRĂCIUN IOAN

- a. Sântioana, Năsăud, 27.12.1901;
- b. Sântioana, Năsăud;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultori mijlocași (se specifică în creion 10 ha, 2 batoze, 1 tractor, 1 moară, 1 cazan de țuică);
- e. În trecut P.N.Ț. Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris în creion);
- g. – la 4.03.1949 lansează zvonul că în primăvara anului 1950 regimul se va schimba;
- la 1.06.1949 amenința pe numitul Pieptănar Ștefan și Pieptănar Vasile că dacă se va învârti lumea are să-i împuște pe toți care sunt membrii în P.M.R. și F.P.;
- în 1948 având două batoze a început să le strice la fel și moara, pentru a sabota treieratul și planul de stat;
- la 2.04.1950 s-a exprimat că Statele Unite au descoperit bomba atomică cu care vor distruge pe ruși.
- h. Apare o completare 18 luni scrisă în creion

21. OTELEA SIMION

- a. Prundul Bârgăului, Năsăud, 4.05.1900;
- b. Prundul Bârgăului;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Agricultori chiabur (30 ha, 45 oi);
- e. În trecut P.N.Ț. Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani 18 luni (scris în creion);
- g. – la 13.12.1949 nu a vrut să predea cota de porumb certându-se cu președintele comitetului provizoriu pe care l-a amenințat că dacă va schimba regimul îl va aranja;
- la 15.01.1950 s-a agățat de activiștii de partid spunându-le că stau toată ziua la serviciu și nu fac dreptate;
- tot atunci a spus, în primăvara anului 1950, va scăpa de comuniști și vor veni anglo-americanii;
- la 28.02.1950 a produs a stare de nemulțumire în rândurile țăranilor săraci și mijlocași, prin faptul că nu a vrut să îndeplinească munca obligatorie impuse de comitetul provizoriu la cărat lemne²⁸.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion.

²⁶ *Ibidem*, pp. 19-20, poz. 18.

²⁷ *Ibidem*, p. 20, poz. 19.

²⁸ *Ibidem*, p. 20, poz. 20.

22. COSTIN VASILE

- a. Simionești, Năsăud, 24.10.1909;
- b. Simionești, Năsăud;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultori chiabur (18 ha, 1 batoză, 1 moară, etc.);
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani 18 luni (scris în creion);
- g. – la 12.12.1949 s-a exprimat că va fi război, situația se va schimba și atunci nu se vor achita cotele pe care le cer comuniștii;
  - tot atunci a spus să bea un pahar de vin în sănătatea lui Iuliu Maniu și la primăvară în sănătatea anglo-americanilor;
  - în toamna anului 1949 s-a manifestat împotriva regimului și împotriva treieriișului la arii;
  - la 30 martie 1950 s-a manifestat împotriva înființării gospodăriilor colective din comuna Jeica, zicând atunci când vor vrea să facă și în comună la mine voi avea grijă să nu înfăptuiască aceasta;
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion²⁹.

23. SCHUSTER MIHAI

- a. Bistrița, Năsăud, 16.01.1920;
- b. Bistrița;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Comerciant;
- e. Fost SS, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – la 4 iunie 1949 are ieșiri șovine împotriva populației evreiești și împotriva partidului;
  - la 12.10.1949, la fel are ieșiri antisemite, spunând că țara este vândută jidanilor și Ministerul de Externe este condus de o jidancă;
  - la 12 și 15.01.1950, stând de vorbă cu numitul Foisel Martin a înjurat comuniștii spunând că în curând se va schimba situația.
- h. Apare o completare 6 luni scrisă în creion³⁰.

24. KANTOR IOAN

- a. Cluj, județul Cluj, 18.04.1904;
- b. Bistrița;
- c. Muncitori;
- d. Vopsitor, exploatator;
- e. În trecut Nylasist, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani 18 luni (scris în creion);
- g. – la 1.11.1949 a insultat regimul spunând că aceștia nu văd mai departe de lungul nasului;
  - la 15.01.1950 s-a exprimat că în posturi de răspundere, partidul a pus oamenii fără pregătire și că în partid au intrat numai golani, bătându-și joc de membrii de partid;
  - la 10.02.1950 este văzut cu un grup de foști fasciști defăimând partidul și puterea de Stat și exprimându-se că se va schimba regimul și-i va lua la răspundere pe cei ce conduc astăzi;
  - la 13.03.1950 defăimează regimul de democrație populară acceptând politica lui Rajk și lansând zvonul că americanii se pregătesc pentru a salva Balcanii și că Ardealul va fi retrocedat Ungariei;
  - trăiește în anturajul fasciștilor maghiari Bonyai Bela, Makor Bela și alții.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion³¹.

²⁹ *Ibidem*, p. 20, poz. 21.

³⁰ *Ibidem*, p. 20, poz. 22.

³¹ *Ibidem*, p. 21, poz. 24.

25. SARKANY FRANCISC

- a. Orminișul de Câmpie, Mureș, 31.01.1915;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Învățător comprimat;
- e. În trecut în partid. Imredi și Erdely Part., în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani 18 luni (scris în creion);
- g. – la 1.05.1949, discutând cu Andrași Gheorghe și Tink Ștefan, a adus injurii regimului și au comentat știrile posturilor de radio Londra și Vocea Americii;
  - la 21.02.1950 a lansat zvonul că în curând țările de democrație populară vor fi eliberate de anglo-americani și Ardealul va fi dat Ungariei;
  - la 17 martie 1950 s-a exprimat că la conducerea partidului sunt oameni fără cap și în curând vor umplea închisorile;
  - trăiește numai în anturajul elementelor reacționare.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion³².

26. KANDEL DAVID

- a. Vișeu de Sus, Maramureș, 13.10.1904;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Funcționar comercial;
- e. În trecut membru în organizația „Icnud”, în prezent exclus PMR;
- f. 2 ani 18 luni (scris în creion);
- g. – la 27 octombrie aduce injurii partidului, camuflează pe un criminal de război, are mai multe manifestări șovine;
  - la 4.02.1950 este exclus din PMR că a fost exploatare și sionist când s-a manifestat cu mulțumire pentru acest fapt, făcând nebuni pe membrii de partid;
  - la 23.02.1950 se exprima că se ... pe partid și că conducerea de azi e o porcărie;
  - ascultă radio Londra și Vocea Americii în cercul lor de sioniști, a discutat cu aceștia despre bomba hidroenergetică prin care americanii își vor putea impune punctul lor de vedere;
  - cât a fost în partid a fost curea de transmisie dintre partid și evreii sioniști, punându-i la curent cu toate problemele și măsurile pe care le ia partidul.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion³³.

27. BOERIU IOAN

- a. Iclodul mic, județul Mureș, 5.06.1911;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Magistrat epurat;
- e. În trecut și prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris în creion);
- g. – la 28.12.1948 are ieșiri împotriva regimului defăimând puterea de Stat și spunând față de Popa Nerva și Moldovan Maria că dacă se va schimba regimul, el va fi chestor de poliție și va omorî câțiva comuniști;
  - la 4.01.1949 asculta radio Londra și Vocea Americii și difuzează știrile la numiții Caliani, Ceuca Valer și Pop Nerva;
  - este în legătură ce cele mai reacționare elemente ca: Elefterescu, Balaban, Cezar și Suta Eugen cu care lucrează la Banca de Stat și discută probleme politice știrile auzite la posturile de radio imperialiste.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion³⁴.

³² *Ibidem*, p. 21, poz. 25.

³³ *Ibidem*, p. 21, poz. 26.

³⁴ *Ibidem*, p. 21, poz. 27.

28. BURGHELEA MIHAI

- a. Chebrești, Vaslui, 25.01.1898;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Colonel deblocat;
- e. În trecut și prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris în creion);
- g. – este în legătură cu elemente deblocate ca: colonel Mareș Gheorghe, Lt. Rusu Mircea, col. Crevato Cornel și legionarul exclus din PMR Podaru Mircea, cu care discută numai știrile de la radio Londra și America;
– la 17.01.1950 se manifesta împotriva regimului făcând lagărul socialist o șleahtă, nu a vrut să intre nici într-un serviciu spunând că nu va intra ca conștopistului unui analfabet.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion³⁵.

29. MATHE IOAN

- a. Tonciu, Năsăud, 6.06.1924;
- b. Tonciu, Năsăud;
- c. Țărani săraci;
- d. Tâmplar;
- e. În trecut și prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – la 13.10.1949 lansează o serie de zvonuri în comuna Tonciu, spunând că în curând Statul va lua totul, pentru că așa este socialismul și prin minciuni partidul ne duce la colhoz;
– din declarația lui Hosu Ioan reiese că a împiedicat munca activiștilor de partid în legătură cu colectivizarea, la fel declara și Rigmani Ioan secretarul organizației de bază;
– a făcut o clică din fii de chiaburi pentru a împiedica munca organelor politice în legătură cu colectivizarea, aceasta în primăvara anului 1950;
– nu-i serbare sau adunare în comună unde numitul să nu pună la cale ceva contra liniei partidului.
- h. Apare o completare 6 luni scrisă în creion³⁶.

30. TURCU PAVEL

- a. Bistrița, Năsăud, 25.05.1895;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Comerciant;
- e. În trecut simpatizant PNT, în prezent exclus din PMR;
- f. 2 ani 18 luni (scris în creion);
- g. – în ziua de 16.08.1949 a spus colonelului deblocat Mareș Gheorghe și chestorului comprimat Vlădescu Nicolae că din cele auzite la Londra și Vocea Americii situația este foarte critică și dacă va începe războiul magazinele de stat se vor duce dracului și el se va putea reface;
– s-a exprimat că evreii din exploatatori au devenit proletari, deoarece și-au lichidat prăvăliile, iar acuma lucrează la magazinul de stat, aceasta spunând din ură rasială;
– prăvălia lui este frecventată zilnic de numitul Crișan Titus, fruntaș brătienist, Vlădescu Nicolae, Mareș Gheorghe, arătați mai sus, cu care discută știrile de la radio împotriva partidului și de unde emană cele mai multe zvonuri, fiind o clică de dușmani.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion³⁷.

³⁵ *Ibidem*, pp. 21-22, poz. 28.

³⁶ *Ibidem*, p. 22, poz. 29.

³⁷ *Ibidem*, p. 22, poz. 30.

31. MORARU ALEXANDRU

- a. Sângeorz-Băi, Năsăud, 7.07.1905;
- b. Bistrița;
- c. Țăran mijlocaș;
- d. Plot. Major, șef miliție, destituit;
- e. În trecut neîncadrat, în prezent exclus din PMR;
- f. 1 an, apoi 2 ani;
- g. – a făcut parte din organizația subversivă a lui Bodi Leonida unde a ascuns, neinformând asupra celor ce se petreceau și se ascundeau organele în drept, deși era în cadrele Miliției;
  - la 11.02.1949, semnalat că trăiește în anturajul celor mai reacționare elemente din Năsăud, ca: Lucian Valea, Druga Ioan, farmacist, Claudiu Moldovan și alții cu care asculta Vocea Americii și Londra și comenta cele auzite;
  - la 28.03.1950 s-a exprimat că în curând se va schimba regimul și atunci va judeca pe cei care l-au dat afară din Miliție;
  - pentru faptul că a susținut pe Bodi Leonida cu care este rudenie și a ținut secret planul de organizație, s-a arătat un dușman înfocat căutând a se pune bine cu aceștia și cu cei ce vor veni cât de curând.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion³⁸.

32. MĂRGINEAN ȘTEFAN

- a. Ghinda, Năsăud, 5.09.1904;
- b. Simionești, Năsăud;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Agricultor chiabur (39 ha, 200 oi);
- e. În trecut în PNT, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani 18 luni (scris în creion);
- g. – la 4.03.1949 instiga populația din comuna Simionești că începe războiul și americanii vor alunga pe ruși;
  - are aparat de radio cu care ascultă toate posturile de radio și difuzează știri sub diferite forme;
  - la 10 septembrie 1949 are ieșiri împotriva regimului și a partidului, făcând golani pe cei de la conducere;
  - la 12 martie 1950 s-a exprimat către numita Costin Maria că el nu are nevoie de planuri de cultură și că acest plan este făcut ca toamna comuniștii să știe câtă cotă ia, ca să nu rămâie la oameni nimic.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion³⁹.

33. FERENCZI MARTIN

- a. Tonciu, Năsăud, 26.05.1904;
- b. Tonciu, Năsăud;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor chiabur (25 ha);
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani 18 luni (scris în creion);
- g. – la 22 iulie 1949 a lansat zvonul că Ardealul va fi cedat din nou Ungariei și nare speranța să fie din nou primar în Tonciu;
  - la 18.11.1949 defăimează regimul, exprimându-se că în primăvară americanii vor tăia rădăcina comunismului, ducând o propagandă printre țărani să nu ducă grâul la arie;
  - la 3.12.1949 aduce insulte partidului ducând o vie propagandă împotriva colectivizării din comuna Tonciu spunând că atunci vor mânca din cazan toți când se va face colhoz și orice cetățean atunci, cu libertatea a terminat;
  - este unul dintre cei mai mari exploatare din comuna Tonciu.
- h. Apare o completare 18 luni scrisă în creion⁴⁰.

³⁸ *Ibidem*, p. 22, poz. 31.

³⁹ *Ibidem*, p. 22, poz. 32.

⁴⁰ *Ibidem*, p. 23, poz. 33.

34. MĂGHERUȘAN ALEXANDRU

- a. Herina, Năsăud, 8.03.1893;
- b. Herina, Năsăud;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Țăran chiabur (59 ha, 1 batoză la tractor);
- e. În trecut în PNT, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris în creion);
- g. – în primăvara anului 1949 a sabotat campania de însămânțări nepunând tractorul în funcțiune spunând că nu se găsesc piese, tot în acel timp este semnalat cu manifestări contra regimului făcând nemernici și puturoși pe cei de la conducere;
  - la 20.08.1949 a lansat zvonul în comuna Herina să nu ducă țăranii grâul la arii să treiere la șuri, astfel o parter din țăranime împotrindu-se dispozițiilor date de organele administrative;
  - la 16.10.1949 răspândește zvonul în legătură cu arăturile de toamnă și gospodăriile agricole de stat că muncitorii de la aceste gospodării sunt plătiți numai pentru a face reclamă și a intra lumea în colectiv;
  - la 4.02.1950 este semnalat în legături strânse cu plot. adj. Silagy Alexandru cu care a discutat probleme politice contra regimului;
  - este un dușman înfocat regimului care îndeamnă populația împotriva colectivizării.
- h. nu apare nici o completare cu creionul⁴¹.

35. GRIGA CONON

- a. Cușma, Năsăud, 5.03.1916;
- b. Cușma, Năsăud;
- c. Chiaburi;
- d. Învățător comprimat, chiabur (15 ha și batoză cu locomobilă);
- e. În trecut PNT Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani 18 luni (scris în creion);
- g. – la 7.06.1947 se manifesta ostil regimului și partidului;
  - din declarația lui Jeican Mihăilă reiese că s-a manifestat împotriva regimului, a defăimat partidul, a agitat populația și a sprijinit pe sași;
  - la 14.12.1946 este semnalat că la alegerile din acest an a îndemnat populația să voteze cu ochiul;
  - la 12.01.1949, semnalat în legătură cu colectivizarea ducând propagandă că în Rusia aceștia mănâncă la cazan;
  - la 5.03.1950 s-a sustras de la campania de însămânțări, a îndemnat cetățenii să nu-și îndeplinească planul de însămânțări, că vor veni americanii și vor rezolva problema cu comuniștii.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion⁴².

36. CĂPĂȚĂNĂ IOAN

- a. Onițcani, Orhei, 16.10.1909;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Profesor comprimat;
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 1 an 6 luni (scris în creion);
- g. – la 24.05.1945 are manifestări împotriva regimului, persecutând elevii înscriși în Tineretul Progresist spunând că el le va scoate democrația din cap, favorizând în același timp pe cei ostili regimului;
- la 13.12.1950 fiind îndepărtat din serviciul se manifestă împotriva regimului spunând că în primăvara România va fi salvată și atunci se va răzbuca;

⁴¹ *Ibidem*, p. 23, poz. 34.

⁴² *Ibidem*, p. 23, poz. 35.

- la 10 martie 1950 are manifestări antisemite, spunând că jidanii pot să ocupe posturi de profesori, iar românii nu.
- h. Apare o completare 6 luni scrisă în creion⁴³.

37. PAVEL IOAN

- a. Bistrița-Bârgăului, Năsăud, 1.05.1910;
- b. Bistrița-Bârgăului;
- c. Țărani săraci;
- d. Agricultor sărac (3 iugăre);
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 6 luni (scris în creion);
- g. – cu ocazia alegerilor din 1948 a refuzat să voteze spunând că toți candidații sunt comuniști;
  - la 3.12.1949, stând de vorbă cu chiaburul Vrășmaș Luca din Prundul-Bârgăului, unde erau mai mulți cetățeni, s-a exprimat că în Biblie scrie că regimul nu va mai dura mult și acesta e sigur deoarece sunt împotriva lui Dumnezeu, sfătuindu-l pe chiabur să se roage la Dumnezeu pentru a salva țara de comuniști;
  - la 11.12.1949, în locuința lui Pop Ștefan, a căutat să convingă pe acesta să activeze în cadrul cultului „Martorii lui Iehova”, deoarece va fi plătit cu bani;
  - la 28.02.1950, împreună cu iehoviștii Sălăgean și Mindac Ludovic, au făcut rugăciuni ca Dumnezeu să răstoarne regimul, iar în urma acestuia au lansat zvonul că în curând va începe războiul și vor veni anglo-americanii.
- h. Nu apare nici o completare⁴⁴.

38. OLARU IOAN

- a. Maieru, Năsăud, 18.01.1894;
- b. Viișoara, Năsăud;
- c. Țărani săraci;
- d. Agricultor sărac (8 ha.);
- e. În trecut în PNT Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 6 luni (scris în creion), apoi încă o completare de 1 an;
- g. – în luna august 1947 a strigat „Trăiască Iuliu Maniu și-i bag ... măsii pe cine l-a băgat în închisoare”;
  - la 12.08.1948 a lansat zvonul că în curând Maniu va fi scos de la închisoare, întrucât puterile din Apus nu admit ca un cu minte să stea la închisoare;
  - la 3.05.1949 lansează un zvon în legătură cu ivirea unui nou război, stârnind o stare de îngrijorare în rândurile populației, spunând că el știe aceasta de la posturile de radio și din Biblie;
  - la 12.02.1950 a făcut propagandă în comuna Budacul de Jos, îndemnând populația să se roage lui Dumnezeu pentru a scăpa de regim.
- h. Apare o completare 6 luni scrisă în creion⁴⁵.

39. TALOIU MACEDON

- a. Prundul-Bârgăului, Năsăud, 5.03.1897;
- b. Prundul-Bârgăului;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut membru în PNT Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani și 18 luni (scris în creion);
- g. – la 8 septembrie a avut ieșiri ostile regimului aducând ofense membrilor de partid;
  - la 25.08.1949, din nou, a avut aceleași ieșiri, exprimându-se că la plasa PMR nu sunt decât golani;

⁴³ *Ibidem*, pp. 23-24, poz. 36.

⁴⁴ *Ibidem*, p. 24, poz. 37.

⁴⁵ *Ibidem*, p. 24, poz. 38.

- la 17.02.1950 a instigat pe chiaburul Beșa Simion ca să însămânțeze în așa fel încât dacă vor veni americanii să fie recolta bogată, dar dacă nu vor veni să nu aibe ce lua Statul, pentru că și așa le trimite în Rusia;
  - la 28 martie 1950 a dus o acțiune împotriva muncii activiștilor de partid, în legătură cu însămânțările de primăvară și colectivizarea;
  - trăiește în anturajul intelectualilor comprimați ca de exemplu: căpitanul Popandron Nic., chiaburul Beșa, Simion, Oțelea și alții.
- h. Apare o completare 12 luni scrisă în creion⁴⁶.

40. MOIȘAN VASILE

- a. Bistrița-Bârgăului, Năsăud, 24.03.1929;
  - b. Bistrița-Bârgăului;
  - c. Țărani săraci;
  - d. Muncitor necalificat;
  - e. În trecut și în prezent neîncadrat;
  - f. 1 și 6 luni (scris în creion);
  - g. – la 10.05.1948 ne este semnalat că la alegerile ce au avut loc la 28 martie a instigat populația să nu voteze cu comuniștii, că dacă ar fi alegeri libere comuniștii ar cădea;
  - la 2.03.1950 s-a exprimat către muncitorul Olaru Petre că mai bine să facă altceva decât să umble la ședințe și a-i înțelege rostul acestor ședințe dacă ar fi conduse de intelectuali și nu de proști;
  - la 13.03.1950, fiind chemat la încorporare, dă o declarație prin care refuză să pună mâna pe armă, deoarece cultul „Martorilor lui Iehova” interzice acest lucru, iar întorcându-se acasă în comună a început a face propagandă împotriva regimului și în favoarea Statelor Unite. Trăiește în anturajul iehoviștilor fanatici, speră că Statele Unite îl va putea scăpa de acest regim;
- h. Apare mențiunea „să fie prelungit” scris în creion⁴⁷.

41. URECHE SILVESTRU

- a. Maieru, Năsăud, 14.03.1893;
  - b. Bistrița;
  - c. Țărani chiaburi;
  - d. Căpitan pensionar;
  - e. În trecut și în prezent neîncadrat;
  - f. 1 an și 18 luni (scris în creion);
  - g. – la 28.11.1949 s-a exprimat că armata de ostași este de paie și că toți cizmarii au ajuns ofițeri,
  - într-o discuție cu col. Mareș Gheorghe, cunoscut alarmist, s-a exprimat că în anul 1950 a fost ultima aniversare a Republicii, deoarece va veni din nou regele Mihai;
  - la 3.04.1950 s-a exprimat față de tov. Răduța Nicolae că tov. Stalin este bătrân și-i place să bea și în curând Basarabia va fi a României și că în Uniunea Sovietică, înainte de alegeri, s-a format un complot de 200 membri în frunte cu un general și că Uniunea Sovietică este condusă de 18 evrei. La fel că Uniunea Sovietică trimite României materii prime care se fabrică aici și pleacă înapoi și nouă nu ne rămâne nimic.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă în creion⁴⁸.

42. HOMEI IOAN

- a. Telciu, Năsăud, 13.04.1905;
- b. Telciu;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Cărciumar;
- e. În trecut PNL Brătianu, în prezent neîncadrat;

⁴⁶ *Ibidem*, p. 24, poz. 39.

⁴⁷ *Ibidem*, pp. 24-25, poz. 40.

⁴⁸ *Ibidem*, p. 25, poz. 41.

- f. 2 ani și 18 luni (scris în creion);
- g. – la 26.01.1948 aduce insulte tov. Ana Pauker și naționalităților conlocuitoare, din care cauză a fost arestat, evadând, și stă fugăr politic până în septembrie 1949;
  - la 28.03.1949 are din nou manifestări naționaliste împotriva evreilor, făcându-i naționaliști și tâlhari;
  - la 12.04.1949 a spus că Hitler nu i-a omorât pe evrei, dar noi îi vom spânzura;
  - la 19.08.1949 s-a exprimat că se vor întâmpla lucruri importante în curând, dar refuzând să spună ce;
  - la 15.03.1950 a spus că nu URSS ne-a scăpat de Germania, ci America care este rădăcina pământului;
  - la 17.03.1950, împreună cu Pupăză Pavel, au spus lui Jucan Dumitru că până în Paști situația se schimbă, el numai să-și facă rost de porumb pentru copii.
- h. Apare o completare de 18 luni scrisă în creion⁴⁹.

43. PUPĂZĂ PAVEL

- a. Telciu, Năsăud, 22.03.1896;
- b. Telciu;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Antreprenor;
- e. În trecut PNL Brătianu, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an și 6 luni (scris în creion);
- g. – la 7.11.1948 roagă pe Jucan Dumitru ca să-i facă rost de o armă și cartușe;
  - la 20.11.1948 îndeamnă pe Jucan Dumitru ca să bată pe preotul Henciu pentru că a revenit la ortodoxism;
  - la 11.07.1949 face glume de prost gust cu membrii guvernului;
  - la 31.07.1949 înjură față de alte persoane pe președintele comitetului provizoriu și își bate joc de el;
  - la 28.08.1949 se exprima că secretarul Comitetului Provizoriu Makovschi este omul lor;
  - la 17.03.1950 se exprima către Jucan că în curând situația se va schimba;
  - la 2.04.1950 solicită din nou o armă;
  - la 6.04.1950 face agitație ca să iasă oamenii la arat.
- h. Nu apare nici o completare⁵⁰.

44. HOMEI IOAN

- a. Telciu, Năsăud, 02.09.1907;
- b. Telciu;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut PNL Brătianu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani și 18 luni (scris în creion);
- g. – la 20.11.1948, împreună cu Pupăză Pavel, propune lui Jucan Dumitru să bată pe preotul Henciu Valer pentru că a revenit la ortodoxism;
  - în ianuarie 1949 s-a găsit la el o mitralieră cu cartușe;
  - la 12.05.1949 s-a exprimat că Rusia este înconjurată de englezi și americani;
  - la 12.07.1949 s-a exprimat că în curând comuniștii vor fi spânzurați pe stâlpul de telefon;
  - la 27.07.1949 râde de țărani săraci care au cumpărat porumb, spunând că vor muri de foame și atunci vor vedea ei ce este sindicatul;
  - la 24.10.1949 spune că în curând comuniștii o să fugă de la casele lor și atunci o să-i întrebe el despre sindicat și partid;
  - în ianuarie 1950 își vinde un cal pentru a se sustrage de la munca ce trebuia făcută;
  - în februarie 1950 amână transportul lemnului de foc pentru a se strica drumul și apoi să spună că nu poate să meargă.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă în creion⁵¹.

⁴⁹ *Ibidem*, p. 25, poz. 42.

⁵⁰ *Ibidem*, p. 25, poz. 43.

⁵¹ *Ibidem*, pp. 25-26, poz. 44.

45. NATU PARAMON

- a. Telciu, Năsăud, 22.04.1912;
- b. Telciu;
- c. Agricultori chiaburi;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut PNT Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an și 18 luni (scris în creion);
- g. – în ianuarie 1949 s-a găsit asupra lui o armă tip militar cu binoclu;
  - la 15.07.1949 s-a exprimat că la Oradea comuniștii sunt omorâți și că și aici, în curând, vor păți la fel;
  - la 16.10.1949 s-a exprimat în plin public că cotele și impozitul nu este bine repartizat;
  - la 20.02.1950 s-a exprimat că el, la nevoie, va găsi arma, deși a fost confiscată;
  - la 15.04.1950 a spus că el nu va preda cota de lână așa cum este impusă, orice s-ar întâmpla.
- h. Nu apare nici o completare⁵².

46. SUCIU IOAN

- a. Telciu, Năsăud, 10.07.1908;
- b. Telciu;
- c. Țăran mijlocaș;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut PNL Brătianu, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – în octombrie 1948 se opune unificării îndemnând cetățenii să nu semneze tabelele de unificare;
  - la 19.11.1949 refuză să predea cota de cartofi;
  - la 21.06.1949 soția lui refuză să lase fata la muncă voluntară pe motiv să meargă cei săraci care primesc de toate, că ea nu are nevoie de cămin cultural,
  - la 15.08.1949 s-a exprimat că își va vinde vitele căci are prea multe de dat la Stat;
  - la 25.02.1950 s-a revoltat pentru faptul că preotul nerevenit Pop Grigore este persecutat și a spus că aceștia vor trebui să dea socoteală azi-mâine;
  - la 14.03.1950 lansează zvonul că din biserici se va face sală de cinema, iar anul acesta se va lua toată lâna la Stat.
- h. Apare mențiunea „în evidență” scrisă în creion⁵³.

47. PUPĂZĂ GHEORGHE

- a. Telciu, Năsăud, 3.12.1894;
- b. Telciu;
- c. Chiaburi;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut cuzist și PNT-ist, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an și 6 luni (scris în creion);
- g. – la 17.01.1949 se exprima ca să se căsătorească până nu apare legea care prevede impozite mari pentru aceia care se vor căsători la biserică;
  - la 29.05.1949 face agitație ca cei înstăriți să-și scoată acțiunile de la cooperativă, întrucât ei nu primesc nimic, iar în februarie tot în acel an s-a găsit la el o armă tip militară, exprimându-se că mai bine să-și vândă vitele că tot nu vor fi a lui;
  - în octombrie 1949 escrochează o țărancă săracă cu 85.000 lei ca să-i facă casa;
  - la 15.02.1950 se exprima că la conducerea de astăzi sunt toți neoamenii și de aceia merg lucrurile așa de prost și ne vindem rușilor;

⁵² *Ibidem*, p. 26, poz. 45.

⁵³ *Ibidem*, p. 26, poz. 46.

– la 20.03.1950, când i se spune că trebuie să iasă la arat, se exprima că lui nu-i poruncește nici comitetul, nici partidul ce să facă.

h. Apare mențiunea „în evidență” scrisă în creion⁵⁴.

48. TODICA G. IOAN

a. Telciu, Năsăud, 19.09.1908;

b. Telciu;

c. Chiaburi;

d. Agricultor chiabur;

e. În trecut PNL Brătianu, în prezent neîncadrat;

f. 2 ani și 18 luni (scris în creion);

g. – la 18.05.1949 își manifesta nemulțumirea pentru taxele, restricțiile la vite la pășunat, spunând că din cauza acestora trebuie să-și vândă vitele;

– la 27.05.1949, pentru a da o cotă mai mică de lână, trece 5 oi pe numitul David Gavrilă;

– la 29.09.1949 a fost semnalat că și-a lucrat fânul cu fugarii din Maramureș;

– la 29.11.1949 refuză să dea cota de cartofi;

– la 2.02.1950 a fost semnalat că fugarii politici din Maramureș au fost de două ori la locuința lui;

– la 2.03.1950 s-a exprimat că el nu va însămânța statul cât i-a spus, ci numai cât va avea nevoie.

h. Apare mențiunea „în evidență” scrisă în creion⁵⁵.

49. TODICA P. IOAN

a. Telciu, Năsăud, 4.02.1904;

b. Telciu,

c. Țărani chiaburi;

d. Agricultor chiabur;

e. În trecut PNL Brătianu, în prezent neîncadrat;

f. 2 ani și 18 luni (scris în creion);

g. – în februarie 1949 s-a găsit la el o armă tip militar;

– la 15.04.1949 refuză să plece cu atelajul la Lechința la plug, spunând că mai bine omoară caii;

– la 18.05.1949 aduce injurii comisiei care cercetează situația caprelor la pășune, precum și syndicatele;

– la 22.05.1949 are manifestare zicând că alegerile de comitet nu sunt populare,

– la 1.06.1949 se exprima cu cuvinte murdare la adresa săracilor și a organizațiilor lor;

– în iunie 1949 refuză să dea loc de fân săracilor trimițându-i la sindicat să le dea;

– la 31.12.1949 amenința pe președintele comitetului provizoriu pentru faptul că l-a trimis la șantier la muncă;

– la 13.02.1950 își exprima nemulțumirea față de noua impunere cu porumb și amenința organele administrative cu răzbunare.

h. Apare o completare de 12 luni scrisă în creion⁵⁶.

50. DOLOGA GAVRIL

a. Romuli, Năsăud, 7.11.1912;

b. Romuli;

c. Țărani mijlocași;

d. Învățător;

e. În trecut PNT Maniu, în prezent Frontul Plugarilor (FP);

f. 2 ani, apoi 1 an, apare mențiunea „se încadrează după terminarea studiilor” (scris în creion);

g. – la 21.04.1949 și-a repartizat fiului său bursă, în timp ce altor copii mai săraci nu le-a repartizat;

– la 15.09.1949 a îndemnat pe referentul tehnic Titieni să nu ajute pe tovarășii de la comitet;

⁵⁴ *Ibidem*, p. 26, poz. 47.

⁵⁵ *Ibidem*, p. 26, poz. 48.

⁵⁶ *Ibidem*, pp. 26-27, poz. 49.

- la 7.11.1949 refuză să meargă la miting, spunând că el nu a văzut atâtea sărbători ca noi în prezent sărbătorim sărbătorile străinilor, dar pe ale noastre nu;
  - la 20.12.1949 s-a exprimat că de ce nu i s-au dat lui cărțile epurate de la școală, căci pe cele noi în curând le vom arde;
  - la 7.01.1950 spune că cu ce vor mai trăi săracii dacă nu vor fi chiaburi și dacă vor intra în colectiv, manifestându-se către Timoce Dumitru;
  - la 24.01.1950 s-a manifestat că la comitet nu are cu cine sta de vorbă și nu știe niciunul unde să lucreze și să semneze nimic;
  - la această dată s-a exprimat cu privire la inaugurarea liniei de la Salva-Vișeu, că îs duși cu baioneta la lucru și că nimeni nu ascultat pe tov. Vasile Luca;
  - la 15.02.1950 a spus numitului Ivan Vasile care era necăjit pentru cota de lână că nu o să ajungă să o predea că în curând o să înceapă războiul, care va dura puțin și vor scăpa de cote;
  - la 28 și 31.03.1950 a spus că la frontiera Iugoslaviei au început luptele.
- h. Nu apare nici o completare⁵⁷.

51. TIMOCE NICOLAE

- a. Telciu, Năsăud, 1.03.192;
- b. Romuli;
- c. Chiaburi;
- d. Agricultor chiabur și cârciumar;
- e. În trecut PNT Maniu, în prezent exclus PMR;
- f. 2 ani, apoi 18 luni (scris în creion);
- g. – în noiembrie 1948, din cercetări izolate, rezultă că printre reacționarii de pe șantier este cunoscut și el;
  - la 2.05.1949 sfătuiește pe activistul Moldovan Dumitru să nu mai activeze, căci dacă se va schimba situația ce va face el;
  - la 15.05.1949 are loc o bătaie în cârciumă la el unde ajută un legionar să fugă înainte de a veni Miliția;
  - la 5.02.1950, soția lui venind de la o ședință baptistă, lansează zvonul că în anul 1950 nu vom scăpa fără război;
  - la 16.03.1950 spune către doi cetățeni, care se certau pentru pământ, să nu se mai certe căci va veni colectivul și o să le ia totul;
  - la 20.03.1950 spune că îi convine că a fost exclus din PMR, căci nu mai este la un loc cu golani și el nu dă 2 lei pe membrii de partid.
- h. Nu apare nici o completare⁵⁸.

52. MIHĂILĂ NICOLAE

- a. Urdari de Jos, Gorj, 20.09.1902;
- b. Romuli;
- c. Mic burghez;
- d. Plut. Major deblocat;
- e. În trecut și prezent neîncadrat;
- f. 2 ani, apoi 1 an (scris în creion);
- g. – la 19.05.1949 a adus injurii conducătorilor PMR;
  - la 19.08.1949 spune că va avea loc mobilizare, deoarece americanii vor declara război Uniunii Sovietice;
  - la 19.09.1949 spune că din Siberia au venit mai multe sute de ruși răniți ca și ei să lupte cât tot americanii vor învinge;
  - la 6.12.1949 spune că a ascultat radio Londra și New-York, unde a auzit că tov. Bodnaraș a fost asasinat și vine în loc mareșalul Malinovki, că războiul între URSS și Europa va începe cât de curând;
  - la 15.02.1950 transmite numitului Ivan Gheorghe că în China comuniștii au fost distruși, 12 divizii au fost distruse;

⁵⁷ *Ibidem*, p. 27, poz. 50.

⁵⁸ *Ibidem*, p. 27, poz. 51.

- la 27.03.1950 a spus că nu și-a dat livretul militar pentru că-l păstrează ca document când se va schimba situația și că, cu ocazia alegerilor din Iugoslavia, România a voit să intervină, dar a fost zdrobită;
  - este un element care s-a ocupat cu transmiterea știrilor de la radio Londra și New-York.
- h. Nu apare nici o completare⁵⁹.

53. EREMEI AUREL

- a. Rebrîșoara, Năsăud, 25.11.1903;
- b. Rebrîșoara;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Avocat epurat;
- e. În trecut legionar, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani, apoi 18 luni (scris în creion);
- g. – în trecut a depus o vie activitate legionară, fiind chestor de poliție;
  - în prezent se ocupă cu mașinații în comună, antrenând populația în diferite acțiuni politice împotriva președintelui provizoriu, făcând plângeri la CC al PMR;
  - este un antisemit înverșunat, recunoscându-și singur această ură;
  - a fost semnalat în repetate rânduri cu manifestări politice.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă cu creion⁶⁰.

54. BLUM HANANE

- a. Dumbrăvița, Someș, 1.05.1914;
- b. Cepari;
- c. Mic burghez;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut și prezent neîncadrat;
- f. 1 an și 6 luni (scris în creion);
- g. – la 1 octombrie 1949 a acuzat pe președintele comitetului că fac ură de rasă mergând la Securitate, pentru că aceștia să ia măsuri împotriva, iar la neintervenția acesteia a amenințat cu o cerere de anchetă;
  - și-a vândut oile și boii și a făcut agitație în comună că nu mai este chiabur. Când și-a vândut oile a avut un număr de 80 la care a avut un servitor;
  - în martie 1950, când era vorba de înființarea gospodăriei colective la Dumitra, a spus că degeaba se străduiesc că în aprilie începe războiul și vin americanii cu tancurile care vor distruge recolta și nu va rămânea nimic.
- h. Apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁶¹.

55. VASILICHI PAVEL

- a. Năsăud, 7.06.1907;
- b. Năsăud;
- c. Țăran mijlocaș;
- d. Antreprenor. Afacerist;
- e. În trecut legionar, în prezent neîncadrat, exclus din PMR;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – la 5.11.1949, în cârciuma lui Șchiopu, a spus că se va schimba lumea și atunci va fi el unde merită să fie, nu ca astăzi românii să fie conduși de străini în țara lor;
  - la 15.03.1950 a spus că ungurii nu se gândesc că democrația aceasta nu va dura mult și să nu serbeze sărbători naționale pe pământ românesc;

⁵⁹ *Ibidem*, p. 27, poz. 52.

⁶⁰ *Ibidem*, p. 27, poz. 53.

⁶¹ *Ibidem*, p. 27, poz. 54.

- în martie 1950, când i s-a comunicat excluderea din partid, s-a exprimat că el a fost dat afară pentru că acolo nu au loc românii buni, decât evreii cei buni și străinii care conduc pe români;
  - este cât se poate de răutăcios șovinist, dușman de moarte al partidului nostru.
- h. Apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁶².

56. GRIGORE GAVRILĂ

- a. Mocod, Năsăud, 24.01.1923;
- b. Mocod;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut neîncadrat, la fel și în prezent;
- f. 2 ani, apoi 1 an (scris în creion);
- g. – în anul 1948 amenința pe șeful de post și secretarul organizației de bază că îi omoară dacă nu se lasă de comunism. A tras asupra șefului de post cu o armă mitralieră;
  - lansează zvonuri că va fi război și că comuniștii vor fi trași la răspundere;
  - a lansat zvonul că în județul Someș au făcut mai multe gospodării colective, iar hainele și vitele le-au fost vândute și banii depuși la bancă;
  - la 6.04.1950 a înjurat conducerea pentru faptul că l-a trimis la arat;
  - la 20.11.1949 s-a exprimat că nu va da cota de porumb atât timp cât ea nu merge pentru români, ci pentru evrei și unguri.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă în creion⁶³.

57. POPESCU TOPOLOVENI NICOLAE

- a. Târgu Tarcinov, județul Muscel;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Funcționar, lt. Colonel deblocat;
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – la 20.09.1947 a avut ieșiri împotriva regimului spunând că bandiții de comuniști caută să distrugă comerțul particular și că s-au instalat la putere cu forța;
  - la 3.03.1948 s-a exprimat că ofițerii de astăzi și în special cei din „Tudor Vladimirescu” sunt ofițeri de paie;
  - la 7.11.1948 a defăimat puterea de stat bătându-și joc de cadrele armatei;
  - la 13.02.1950 difuzează zvonul că anglo-americanii vor declara război contra URSS și țărilor de democrație, că regele Mihai se va întoarce în țară și cei care sunt în închisori vor forma noul guvern;
  - I-a spus chiaburului Vrașmaș Luca din Prundul Bârgăului că Tito este un om hotărât și nu are nevoie de ajutoare din URSS și țările de democrație populară unde nu se găsește nimic.
- h. are o completare de 18 luni scrisă în creion⁶⁴.

58. RUȘTI POMPEI

- a. Măgura Ilvei, Năsăud, 10.04.1913;
- b. Măgura Ilvei;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut PNȚ Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris în creion);

⁶² *Ibidem*, p. 27, poz. 55.

⁶³ *Ibidem*, p. 27, poz. 56.

⁶⁴ *Ibidem*, pp. 28-29, poz. 57.

- g. – în ziua de 10.02.1950 a spus față de informatorul nostru că trebuie să înceapă războiul cât de curând;
– în ziua de 18 martie 1950, dacă va fi să se formeze gospodărie colectivă în comuna Măgura Ilvei, va omorî pe comuniști și că rușii sunt de vină pentru că se fac gospodăriile agricole la noi.
- h. nu apare nici o completare⁶⁵.

59. CSENKEYI AUGUSTIN

- a. Timișoara, Timiș-Torontal, 11.08.1910;
b. Rodna;
c. Mic burghez;
d. Preot romano-catolic;
e. În trecut și în prezent neîncadrat;
f. 2 ani (scris în creion);
g. – am constatat că în una din zilele din luna martie 1950 când a mers femeia Bindiu Maria cu un copil să-l boteze, căruia îi era periclitată viața, a refuzat spunând că ei au trecut la ortodocși;
– de asemenea, un fapt verificat, că a interzis elevei Miskoltzy Aurelia să sărute crucea pe motivul că a avut cravata roșie pe pionier la gât;
– la fel a interzis elevei Borony Eva să meargă la ora de religie cu cravata roșie;
– în ziua de 27 martie a. c. s-a exprimat față de numitul Stetz Ludovic, muncitor minier, că dacă minele de pirită nu-i pun la dispoziție trăsura să facă slujbele religioase la muncitori, el va merge pe jos, deoarece comuniștii caută să scoată credința din capul muncitorilor, dar tot religia va fi mai tare decât minciunile comuniștilor;
– în ziua de 2.04.1950 s-a exprimat față de președintele UPM-ului Bauer Francisc din Rodna că nu-și va lepăda religia niciodată, că a auzit la Cluj că se vor despărți romano-catolicii de Papa de la Roma, iar el mai bine își sacrifică viața decât să rupă legăturile cu papa;
– a fost identificat de noi făcând slujbe religioase în ascuns, datorită felului de a se comporta a reușit să apropie muncitorii minieri de el, încât chiar și membri de partid sunt gata să renunțe la calitatea lor de membri de partid;
– este unul dintre cei mai mari dușmani și agitatori care au putut fi identificați în plasa Rodna.
- h. nu apare nici o completare⁶⁶.

60. BIDIUGAN ERONIM

- a. Ilva Mare, Năsăud, 26.05.1901;
b. Ilva Mare;
c. Țărani mijlocași;
d. Agricultori chiaburi;
e. În trecut simpatizant legionar;
f. 6 luni, 2 ani, 1 an (scrise în creion);
g. – în anul 1949, când a predat cota de porumb, a pus nisip în el;
– tot în toamna anului 1949 și-a vândut boii cu intenția de a sabota însămânțările de toamnă;
– în ziua de 18.02.1950 s-a exprimat față de chiaburul Darie Eremie că în primăvara aceasta se va termina cu comuniștii, deoarece americanii vor începe războiul și va veni la conducere Maniu.
- h. Apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁶⁷.

61. DUMITRESCU NICOLAE

- a. Fântânele, Prahova, 5.07.1913;
b. Rodna;
c. Țărani săraci;
d. Inginer agronom;

⁶⁵ *Ibidem*, fila 29, poz. 58.

⁶⁶ *Ibidem*, poz. 59.

⁶⁷ *Ibidem*, poz. 60.

- e. În trecut simpatizant legionar, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani, 1 an (scris în creion);
- g. – în primăvara anului 1950 a căutat să saboteze campania de însămânțări, precum și înființarea gospodăriilor agricole colective;
  - din declarația numitului Crăciun Homei, rezultă clar că acest element sabotează cu intenție toate măsurile luate de guvern,
  - în loc să lămurească populația în legătură cu recensământul agricol și elementele sub ordinea sa, le-a bruscat și înjurat;
  - în ziua de 20.02.1950 a bruscat șefii de sectoare din comuna Leșu, iar aceștia au părăsit serviciul;
  - în ziua de 15 martie 1950 de asemenea a înjurat șefii de sectoare, la fel și aceștia au părăsit serviciul;
  - în ziua de 24 martie 1950 a afirmat față de președintele Comitetului provizoriu din comuna Feldru, Cute Octavian, că nu va avea timp să înființeze gospodăria colectivă în Feldru, pentru că va începe războiul americanii, spunând totodată că în China a început să bombardeze;
  - în orice ocazie împiedică dispozițiunile date de regim. La fel a făcut și în orașul Năsăud, unde a fost mai înainte.
- h. Apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁶⁸.

62. TOMI ALEXANDRU

- a. Ilva Mare, Năsăud, 13.01.1898;
- b. Ilva Mare;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor chiaburi;
- e. În trecut PNȚ Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani, 1 an (scris în creion),
- g. – în vara anului 1949 a refuzat să dea cota de lână, nu ia parte la muncile de prestații, totdeauna caută ceartă cu organele Statului;
  - în timpul ocupației maghiare a fost membru în consiliul comunal și a persecutat țărănimea săracă;
  - în 11.11.1949, când i s-a pus în vedere ce suprafață trebuie să însămânțeze, a refuzat și că nu va semăna atâta timp cât sunt la conducere nespălații;
  - în 25 martie 1950 a făcut propagandă contra colectivizării, spunând că dacă se va face gospodărie colectivă nu vor avea ce mânca.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă în creion⁶⁹.

63. GĂLAN DĂNILĂ

- a. Lunca Ilvei, Năsăud, 13.01.1917;
- b. Lunca Ilvei;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut fost legionar, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani, 1 an (scris în creion);
- g. – în anul 1949 a fost trimis în judecată pentru sabotaj, caută pe toate căile să facă piedici Comitetului provizoriu;
  - în ziua de 3.01.1950 s-a exprimat în comuna Lunca Ilvei că în curând fabrica de cherestea va fi bombardată de americani;
  - în ziua de 4.08.1950 s-a exprimat că trebuie schimbat comitetul provizoriu deoarece sunt oameni nepriecuți care sunt adunați de pe stradă.
- h. Apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁷⁰.

⁶⁸ *Ibidem*, pp. 29-30, poz. 61.

⁶⁹ *Ibidem*, p. 30, poz. 62.

⁷⁰ *Ibidem*, poz. 63.

64. JUCAN AUREL

- a. Ilva Mare, Năsăud, 10.05.1899;
- b. Rodna;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Avocat epurat;
- e. În trecut PNT Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani, 18 luni (scris în creion),
- g. – în anul 1947 a fost încadrat în ord. 50.000 însă nu și-a schimbat atitudinea față de regimul actual;
  - în ziua de 20.02.1950, la biroul SSU a îndrumat mai mulți țărani din comuna Sângeorz-Băi să nu se supună autorităților, spunându-le că în curând vor începe războiul;
  - în ziua de 13.12.1949, de asemenea a spus unor țărani că în primăvară începe războiul și că se va termina cu comuniștii;
  - în ziua de 12.03.1950 a spus chiaburului Tomi Corneliu din comuna Ilva Mare să pregătească elemente pentru împiedicarea gospodăriei colective în comuna Ilva Mare, spunându-i că el a aranjat cu oameni de încredere în comuna Sângeorz-Băi, de asemenea a spus și acestuia că în primăvară începe războiul;
  - în ziua de 28 martie 1950, împreună cu șeful gării Rodna, Chircu Teodor, au fost în casa fostului avocat Domide Ioan din Rodna unde au stat circa 4 ore de vorbă. Menționăm că Chircu Teodor este exclus din PMR.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă în creion⁷¹.

65. GĂLAN PAVEL

- a. Ilva Mare, Năsăud, 30.05.1897;
- b. Ilva Mare;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut PNT Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion),
- g. – în trecut a fost membru în PNT Maniu unde a activat, în prezent nu este încadrat;
  - a sabotat campania de colectare, precum și campania de însămânțare din anul 1949;
  - în ziua de 11.01.1950 a afirmat față de chiaburul Darie Eremie că în primăvara anului 1950 americanii vor începe războiul contra URSS;
  - în ziua de 5.03.1950 a afirmat în public că astăzi la conducere sunt toți golanii și elemente nepricepute care toată viața lor nu au lucrat nimic.
- h. nu apare nici o completare⁷².

66. HALIȚĂ IOAN

- a. Sângeorz-Băi, Năsăud, 1.10.1895;
- b. Sângeorz-Băi;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut fost legionar, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an și 6 luni (scris în creion);
- g. – a sabotat campania de colectare din vara anului 1949;
  - în ziua de 8 octombrie 1949 a afirmat în public că la conducere sunt elemente netrebnice care nu știu să lege o literă cu celelalte și că în primăvara anului 1950 vor veni americanii și vor trage la răspundere pe comuniști;
  - în ziua de 18.01.1950 a afirmat că partidul nu este muncitoresc, deoarece au rămas numai evreii, iar românii au fost excluși.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă în creion⁷³.

⁷¹ *Ibidem*, poz. 64.

⁷² *Ibidem*, pp. 30-31, poz. 65.

⁷³ *Ibidem*, p. 31, poz. 66.

67. NACU DUMITRU

- a. Năsăud, 18.03.1893;
- b. Năsăud;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Avocat epurat;
- e. În trecut PNL Brătianu, președinte, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani, 18 luni (scris în creion);
- g. – în anul 1946, într-o adunare a spus că cine va auzi vorbe ungurești sau evreiești pe străzile Năsăudului să-i dea la acela în cap pe răspunderea lui;
– în 1948 a făcut propagandă între populație ca să nu treacă la religia ortodoxă;
– ține legături permanente cu învățătorul Zăgrean Ioan prin care lansează diferite zvonuri alarmiste și cărora le transmite știrile posturilor străine;
– pe la sfârșitul anului 1949 a lansat prin numitul Pop Ilie un zvon că banii românești vor fi schimbați prin bani rusești.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă în creion⁷⁴.

68. MIDRIGAN DUMITRU

- a. Repereni, Orhei, 8.02.1914;
- b. Năsăud;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Plutonier-major de jandarmi, epurat;
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – în ziua de 11.02.1950, sosind acasă din penitenciar, a înjurat pe toți comuniștii, spunând că va veni timpul ca să se poată răzbuna pe ei;
– în ziua de 24.02.1950 a tras nervos de braț pe soția sa de la vitrina cinematografului, unde era portretul tovarășului Stalin, spunând că lui i-a fost destul de aceștia;
– în ziua de 12.03.1950, în casa numitului Titian Emil, de față cu mai mulți cetățeni a comentat revistele din timpul războiului fascist, spunând că războiul de acum va fi mai cumplit, dar nu-i nimica că el va deveni din nou ce a fost înainte și va putea pune mâna pe toți comuniștii ca să le rupă gâtul.
- h. Apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁷⁵.

69. VRABIE CONSTANTIN

- a. Valea Roșu, Brăila, 18.10.1905;
- b. Rebrîșoara;
- c. Țăran mijlocaș;
- d. Învățător epurat;
- e. În trecut a fost legionar;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – în vara anului 1949, fiind șeful secției de construcții din Rebrîșoara, a spus că nu-i nevoie ca să fie cineva membru de partid ca să aibă oamenii un serviciu bun, numai să știe a se purta cu oamenii;
– în octombrie 1949 s-a exprimat că lumea nu poate rămâne așa, ca toți românii buni să fie băgați la pușcărie de evrei și unguri, care au ură de rasă față de români;
– în noiembrie 1949, cerând un post la cooperativă, a spus că trebuie numit, care îl va împiedica, cu schimbarea lumii va fi tras la răspundere și că aceasta este o rușine ca un om învățat să meargă la un țăran să ceară de serviciu ca să nu moară de foame;
– face propagandă între țărani să nu trimită copiii la școală căci nici așa românii nu primesc servicii, neîn-

⁷⁴ *Ibidem*, poz. 67.

⁷⁵ *Ibidem*, poz. 68.

căpând de evrei și de unguri, dar se înnoarează cerul dinspre Apus și își va descărca mânia asupra celor vinovați.

h. Apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁷⁶.

70. ZINVELIU GAVRILĂ a lui Simion

a. Zagra, Năsăud, 1916;

b. Zagra;

c. Agricultor mijlocăș;

d. Agricultor mijlocăș;

e. În trecut manist, în prezent neîncadrat;

f. 6 luni (scris în creion),

g. – în alegerile din 1946 a făcut propagandă pentru PNT Maniu;

– în ziua de 5.03.1950 a înjurat pe toți comuniștii, lansează zvonuri alarmiste și face instigări ca oamenii să nu are căci în primăvara anului 1950 va fi război și tancurile vor distruge toată recolta;

– nu a vrut să plece la arat la Dumitra, caută să se certe cu membrii de partid cărora le spune că nu mai au mult și vor fi trași la răspundere.

h. Nu apare nici o completare⁷⁷.

71. ZĂGREAN IOAN

a. Nimigea de Jos, Năsăud, 16.05.1906;

b. Nimigea de Jos;

c. Țărani săraci;

d. Învățător;

e. În trecut fost membru în comitetul PNL Brătianu;

f. 1 an (scris în creion);

g. – ține legătura cu fostul președinte al PNL Brătianu, numitul Nacu Dumitru. În urma discuțiilor cu acesta ia legătura cu reacționarul Szabo Vasile, fost plutonier de jandarmi și cu invalid de război numitul Colet Sichin, originar din Basarabia, în urma căror întruniri se lansează zvonuri alarmiste că în primăvara anului 1950 se va începe războiul și în 28 de zile se va termina. Acest zvon a fost lansat în urma ascultării postului de radio Vocea Americii la numitul Nacu Dumitru și la profesorul Sima din Năsăud;

– influențează pe secretarul comitetului provizoriu, care este român, să favorizeze pe români în contul ungarilor;

– la întruniri cu cei de mai sus, se discută că dacă va dura mult acest război, atunci toți bărbații vor fi trimiși la muncă în Rusia și că viața familiară nu va exista.

h. Nu apare nici o completare⁷⁸.

72. POP PAVEL

a. Tăure, Năsăud, 20.02.1900;

b. Tăure;

c. Țărani mijlocăș;

d. Agricultor chiabur;

e. În trecut membru în PNT Maniu, în prezent Frontul Plugarilor (FP);

f. 1 an și 6 luni (scris în creion);

g. – în ziua de 16.12.1949 s-a exprimat că fata lui nu poate primi nici un serviciu că în posturi de răspundere nu sunt numai evreii. Nu și-a predat cota de porumb și cartofii numai după ce a fost constrâns;

– în ziua 6.03.1950, printr-o poveste religioasă, a lansat zvonul că în acest an va fi mare război;

---

⁷⁶ *Ibidem*, poz. 69.

⁷⁷ *Ibidem*, poz. 70.

⁷⁸ *Ibidem*, poz. 71.

- în ziua de 26.03.1950 a influențat pe responsabilul UFDR-ului ca să instige populația contra comitetului și a vândut boii pentru a nu putea fi trimisi la munca obștească;
  - nu și-a declarat decât 70 de oi, fiind dat în judecată pentru sabotaj. Cu servitorii, în general, se poartă brutal.
- h. Nu apare nici o completare⁷⁹.

73. BODIU PETRE

- a. Rebrîșoara, Năsăud, 10.07.1913;
  - b. Rebrîșoara;
  - c. Agricultori mijlocași;
  - d. Agricultor chiabur;
  - e. În trecut membru în PNT Maniu, în prezent FP;
  - f. 1 an și 6 luni (scris în creion);
  - g. – în ziua de 18.09.1949 a oprit populația să nu meargă la alegerile cooperatiste, a putea ajunge prin mașinațiuni în fruntea cooperativei;
  - în ziua de 14.12.1949 s-a exprimat că țara este condusă numai de evrei și unguri care sunt atât la Securitate, cât și la Miliție. A spus apoi la populație că românii sunt băgați în închisori de către slugile străinilor, dar va veni timpul când comuniștii vor răspunde pentru aceste fapte;
  - spune că va fi război,
  - în februarie 1950 a făcut agitație în rândul populației că conducerea țării nu este bună pentru că nu este libertate și că bărbații vor fi duși la canal și copiii vor fi crescuți de Stat;
  - în martie 1950, atunci se va schimba situația, comuniștii vor lua locul celor închiși.
- h. Apare o completare de 12 luni scrisă în creion⁸⁰.

74. LUCA IOAN

- a. Sfântu, Mureș, 3.08.1899;
  - b. Năsăud;
  - c. Țărani mijlocași;
  - d. Notar public;
  - e. În trecut membru în PNT Maniu, în prezent neîncadrat;
  - f. 1 an (scris în creion);
  - g. – în anul 1946 a făcut propagandă împotriva Uniunii Sovietice, a fost reținut pentru cercetări 4 luni;
  - în 1947 la locuința lui se adunau toți reacționarii din Năsăud;
  - în 1945 a spus că toți ungurii să fie trimiși peste graniță în 24 de ore;
  - la începutul anului 1950 a lansat că banii românești vor fi schimbați cu ruble.
- h. Apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁸¹.

75. CIOCĂRLĂ GHEORGHE

- a. Rebrîșoara, Năsăud, 1900;
- b. Rebrîșoara;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut membru în PNT Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani, 1 an (scris în creion),
- g. – în trecut a fost simpatizant PNT Maniu făcând propagandă în favorul acestui partid;
- este predicatorul baptist; în adunările baptiștilor a vorbit despre suferințele oamenilor nevinovați, băgați în pușcărie și spune că lumea aceasta e a anticristului, dar Dumnezeu, de la care s-au lepădat atât

⁷⁹ *Ibidem*, p. 32, poz. 72.

⁸⁰ *Ibidem*, poz. 73.

⁸¹ *Ibidem*, poz. 74.

rușii, cât și slugile lor, nu va lăsa să fie nimiciți oamenii ca în Rusia. Spune că lumea aceasta este condusă de cei fără de lege și că va veni foc din cer care va mistui pe toți aceștia care vreau să supună toate poamele din lume.

h. Nu apare nici o completare⁸².

76. ZAGRAI PETRU

a. Mititei, Năsăud, 17.07.1914;

b. Mititei;

c. Țăran mijlocaș;

d. Preot ortodox;

e. În trecut și în prezent neîncadrat;

f. 2 ani (scris în creion);

g. – în anul 1946 a făcut propagandă pentru PNT Maniu;

– a făcut propagandă contra unificărilor bisericilor;

– în 1949 a ascuns antimisul greco-catolic;

– în 1949, toamna, fiind chemat la un curs profesional nu a plecat;

– în ziua de 22.11.1949 a fost văzut în societatea reacționarului Timocea Nicolae din Romuli și Pop Grigore din Mititei, după care au apărut notițe ca țăranii să sărbătorească toate sărbătorile, în caz contrar amenințându-i cu pedeapsa lui Dumnezeu;

– în 5.01.1950 a comentat procesul lui Rajk și Costov, că comuniștii caută să înlăture pe toți adversarii democrației;

– în martie 1950 a refuzat să activeze în comitetul de pace;

– în aprilie 1950 a lansat zvonul în comună că guvernul cehoslovac și membrii legației americane și engleze au fugit în America și nu peste mult va urma și la noi acest lucru ca prin aceasta să înlăture pe toți aceia care văd că ce murdării fac comuniștii.

h. Nu apare nici o completare⁸³.

77. PETREAN VICTOR

a. Mintiu, Năsăud, 2.08.1902;

b. Mintiu,

c. Țărani mijlocași;

d. Agricultor chiabur;

e. În trecut membru în PNT Maniu, în prezent neîncadrat;

f. 6 luni, 1 an (scris în creion);

g. – în anul 1948 a influențat țăranii din comună ca să cosească grâul verde și să-l folosească ca nutreț la vite;

– în decembrie 1948 și ianuarie 1949 a influențat țăranii să nu predeie cotele de porumb căci în luna aprilie 1950 și așa se va schimba lumea, începând războiul când vor scăpa de cote;

– în luna februarie 1950 a influențat organizația de bază să-l schimbe pe președintele comitetului provizoriu;

– în luna martie 1950 a lansat zvonul prin comună că porumbul s-a mucegăit și comitetul va colecta din nou porumb;

– instigă populația contra autorităților comunale.

h. Apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁸⁴.

78. LARI ECHIM

a. Salva, Năsăud, 24.03.1905;

b. Salva;

c. Țărani mijlocași;

82 *Ibidem*, pp. 32-33, poz. 75.

83 *Ibidem*, p. 33, poz. 76.

84 *Ibidem*, poz. 77.

- d. Țăran chiabur;
- e. În trecut membru în PNT Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – în octombrie 1949 a instigat populația ca să nu dea cota de cartofi;
  - în noiembrie 1949 a spus că nu vād comuniștii, că nu mai au mult până când vor fi trași la răspundere,
  - l-a amenințat pe președintele comitetului din Salva, exprimându-se că se va schimba lumea și atunci comuniștii vor fi trimiși la lucru și că în loc de vite ei vor fi prinși la hamuri și juguri;
  - lansează zvonuri alarmiste că se va începe războiul.
- h. Apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁸⁵.

79. SECAN PETRU

- a. Ketegyhaza, Ungaria, 1.01.1915;
- b. Rebrîșoara;
- c. Țărani săraci;
- d. Funcționar epurat;
- e. În trecut fost legionar, în prezent exclus din PMR;
- f. 1 an și 6 luni, 1 an (scris în creion);
- g. – în vara anului 1949 s-a exprimat cu cuvinte murdare despre tov. Stalin, spunând că vin anglo-americanii. Tot atunci a spus în cooperativă că broșurile azi-mâine vor ajunge să se împacheteze cu ele clisă;
  - în toamna anului 1949 a favorizat chiaburii din comună la impunerea cotelor de porumb primind și mită de la ei;
  - în decursul anului 1949 a sustras din orzul și ovăzul producătorilor pentru care fapt este dat în judecată;
  - în februarie 1950 a lansat zvonul că vin americanii și atunci se va schimba lumea, când el îți va primi post unde vrea.
- h. Nu apare nici o completare⁸⁶.

80. MOLDOVAN DUMITRU

- a. Mocod, Năsăud, 25.07.1916;
- b. Mocod;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor chiabur,
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani, 1 an (scris în creion);
- g. – în anul 1948 a amenințat prin afișe pe șeful postului de jandarmi și pe secretarul organizației de bază că-l va împușca dacă nu se lasă de comuniști;
  - în 1949 a spus că roadele însămânțărilor vor fi folosite numai de evrei;
  - în ziua de 6.04.1950 a lansat zvonul în comună că în județul Someș, într-o gospodărie colectivă, au fost vândute toate hainele și vitele membrilor și banii depuși în bancă;
  - în seara zilei de 6.04.1950 a înjurat pe toți conducătorii și comuniștii care l-au trimis pe el la arat și l-au cazat într-un grajd;
  - sustrage uiumul de la moară prin faptul că nu înregistrează toate cerealele intrate la măcină.
- h. Nu apare nici o completare⁸⁷.

81. CONTRA PETRE

- a. Runcul Salvei, Năsăud, 18.07.1914;
- b. Găureni;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Preot ortodox, chiabur;

⁸⁵ *Ibidem*, poz. 78.

⁸⁶ *Ibidem*, poz. 79.

⁸⁷ *Ibidem*, pp. 33-34, poz. 80.

- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris în creion);
- g. – în anul 1946 a făcut propagandă în favorul P.N.Ț. Maniu, spunând că la reușita comuniștilor bisericile vor fi distruse;
  - în 1948 a făcut propagandă contra unificării bisericilor;
  - în 1949 a luat legătura cu fugarul Bradea Alexandru îndemnându-l să stea fugar căci în primăvara anului 1950 va fi război. I-a promis că îi va face legătura cu banditul Boșotă Grigore care îi este văr;
  - în 1949 a instigat contra colectării cartofilor;
  - în 1950 lansează zvonuri alarmiste prin Finegari Gavrilă că va începe războiul și că vitele țăranilor vor fi duse la ruși;
  - în 22 martie 1950 a spus că în biserică niciodată nu va vorbi despre pace, căci biserica nu este loc de propagandă.
- h. nu are nici o completare⁸⁸.

82. HOSTEA SIDOR

- a. Zagra, Năsăud, 3.08.1900;
- b. Zagra;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor, chiabur;
- e. În trecut P.N.Ț. Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an și 6 luni (scris în creion);
- g. – în timpul erei maghiare a fost primar și informator al jandarmilor unguri;
  - în 1949 a lansat zvonul prin comună că în primăvara anului 1950 va fi război și comuniștii vor fi trași la răspundere;
  - s-a exprimat față de Rus Elisei că în multe locuri sunt încă maniști care îl scapă pe el de oriunde;
  - influențează autoritățile în așa măsură încât secretarul comitetului s-a exprimat față de președintele comitetului că nu poate lovi în chiaburi căci în caz de schimbare, lui îi vor da în cap;
- h. nu are nici o completare⁸⁹.

83. FETINCA TĂNASE

- a. Runcul Salvei, Năsăud, 1896;
- b. Runcul Salvei;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor chiabur și opincar;
- e. În trecut P.N.Ț. Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – în anul 1948 nu și-a predat cota de cartofi spunând că are oamenii care să-l scape și că în curând se va schimba lumea;
  - a sabotat însămânțările de toamnă;
  - în ziua de 2.03.1950, prin țăranul Anchidim Petre, a lansat zvonul că China a fost ocupată de aviația anglo-americană și că în primăvara aceasta tot aviația americană va ocupa și țara noastră. A spus aceste lucruri că le știe dintr-un ziar;
  - lansează zvonuri alarmiste cu orice ocazie că va fi război și că se va schimba lumea aceasta.
- h. apare o completare de 6 luni scrisă în creion⁹⁰.

⁸⁸ *Ibidem*, p. 34, poz. 81.

⁸⁹ *Ibidem*, poz. 82.

⁹⁰ *Ibidem*, poz. 83.

84. NISTOR SIDOR

- a. Năsăud, 18.02.1898;
- b. Năsăud;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut fost manist, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an și 6 luni; 1 an (scris în creion);
- g. – în 1949 a instigat printre vecinii săi ca să nu predea cotele de cartofi care și așa se colectează pentru evreii care sunt duși în Rusia. Tot atunci a făcut instigări în rândurile populației contra colectării porumbului, spunând că pe timpul maniștilor nu s-a colectat și totuși au avut ce mânca;
  - este în legătură cu numitul Chitul Traian, față de care s-a exprimat că acuma la conducere sunt numai evrei și că Hitler a făcut destul rău că nu i-a exterminat pe toți;
  - în luna martie 1950 a spus că evreii au băgat în pușcărie pe Nășcuț Nicolae, bun român, dar va veni timpul când vor și ei aranjați cum au fost aranjați de Hitler;
  - a mai spus că dacă la conducere ar fi români, nu ar intra atâția nevinovați în pușcărie.
- h. apare o completare de 1 an scrisă în creion⁹¹.

85. CHITUL TRAIAN

- a. Năsăud, 20.03.1906;
- b. Năsăud;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Avocat epurat;
- e. În trecut P.N.Ț. Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 an; 18 luni (scris în creion);
- g. – în anul 1946-1947 ajută bursierii care erau maniști;
  - în 1947 în loc să liciteze pământul Fondurilor Grănicerești pentru oamenii săraci, l-a lucrat el;
  - în anul 1946, într-o adunare a partidului, a spus că pe răspunderea lui să-i dea în cap aceluia care va vorbi ungurește sau evreiește;
  - în 1947-1948 a stat fugit timp de 9 luni;
  - în 1948 a instigat populația să nu treacă la religia ortodoxă, netrecând nici el personal;
  - în ziua de 3.11.1949 fetița lui de la grădiniță a spus că ea nu se joacă numai cu fete de român pentru că ea este româncă;
  - în ziua de 15.03.1950, cu ocazia sărbătorii naționale maghiare, a spus că se vede că stăpânii țării nu sunt români, ci străinii și că acești unguri țin sărbători naționale pe pământ românesc.
- h. apare nici o completare de 12 luni scrisă în creion⁹².

86. TIRON DUMITRU

- a. Rebrîșoara, Năsăud, 21.10.1911;
- b. Rebrîșoara;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Agricultor mijlocas, casier, predicator;
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – este predicatorul cultului baptist din comuna Rebrîșoara care în adunarea din 16 octombrie 1949 a spus că autoritățile nu știu ce fac când interzice credințioșii lor să se roage fiecare cum vrea;
  - în ziua de 11 decembrie 1949 a spus că sunt chinuți mulți nevinovați, dar va veni lumea cea bună când toți aceștia vor fi răsplătiți;
  - în fiecare adunare ține conferințe unde arată că va veni o altă domnie, cea adevărată, care va zdrobi lumea aceasta rea, spune că suntem sub jug străin căruia nu-i este milă de noi, arată că războiul care va

⁹¹ *Ibidem*, poz. 84.

⁹² *Ibidem*, p. 35, poz. 85.

veni, cum scrie Biblia, va doborî toate domniile de astăzi și sfătuiește populația să urmeze drumul cel adevărat;

– sub influența acestui predicator, membrii cultului baptist sunt hotărâți de a suferi și ei ca martiri, ca pe urmă să fie răsplățiți.

h. nu apare nici o completare⁹³.

87. MANCIU GHEORGHE

a. Tăure, Năsăud, 18.05.1911;

b. Tăure;

c. Agricultor mijlocăș;

d. Agricultor chiabur și mecanic;

e. În trecut Manist, în prezent neîncadrat;

f. 2 ani; 18 luni (scris în creion);

g. – la alegerile din 1946 a făcut propagandă pentru Partidul Manist;

– în toamna anului 1949 nu și-a predat cota de porumb spunând că nu are; tot atunci a vândut 200 kg. cu 5.000 lei chiaburului Fătu Ioan;

– nu s-a prezentat la treieratul trifoiului numai la intervenția miliției, în loc de 70% uium a luat 30-40% uium, primește lunar 270 kg. de porumb de la COMCEREAL Beclean pentru întreținerea familiei de la Sfat;

– în ziua de 6.04.1950 s-a lansat zvonul în comuna Tăure, care a pornit de la el, că în comuna Iad cu toate că încă nu este înființată gospodăria agricolă colectivă, totuși s-au adunat hainele și vitele și s-au vândut, iar banii s-au depus la bancă;

– în seara zilei de 6.03.1950 în cooperativa din comuna Salva față de chiaburul Scridon Ioan din comuna Mocod și de țăranul sărac Solovăstru Tănase a spus că se va schimba lumea curând și atunci el singur va omorî 20 de comuniști;

h. apare nici o completare de 12 luni scrisă în creion⁹⁴.

88. SLĂVOACĂ VALER

a. Lunca-Ilvei, Năsăud, 30.03.1897;

b. Lunca-Ilvei;

c. Țărani mijlocași;

d. Agricultor chiabur;

e. În trecut fost manist, în prezent neîncadrat;

f. 1 an; 18 luni (scris în creion);

g. – în ziua de 13.02.1950 a afirmat față de chiaburul Doboș Oprea spunând că dacă tot așa va ține timpurile, el va fi nevoit să plece din țară, dar are credința fermă că în primăvară va începe războiul și va scăpa de comuniști,

– în ziua de 20 martie 1950 a afirmat față de omul de serviciu de la comitetul provizoriu că nu voiește ca să se prezinte la prestațiile obligatorii și plecând în curte a mers înjurând partidul și guvernul;

h. apare nici o completare de 12 luni scrisă în creion⁹⁵.

89. ASTALĂȘ VALEA LUCIAN

a. Sângeorz-Băi, Năsăud, 1924;

b. Sângeorz-Băi;

c. Țărani mijlocași;

d. Profesor comprimat;

e. Fost legionar, în prezent neîncadrat. Excluz din P.M.R.;

⁹³ *Ibidem*, poz. 86.

⁹⁴ *Ibidem*, poz. 87.

⁹⁵ *Ibidem*, pp. 35-36, poz. 88.

- f. 2 ani; 18 luni (scris în creion);
- g. – în ziua de 13.02.1950 a afirmat față de mai mulți cetățeni că nu mai poate suferi această nedreptate ce o face regimul, spunând că se va schimba timpul și atunci va căpăta o funcție mai înaltă;
  - este un dușman înverșunat al regimului actual, mai cu seamă de la data de când a fost îndepărtat din serviciu pentru atitudine dușmănoasă regimului;
- h. apare nici o completare de 12 luni scrisă în creion⁹⁶.

90. HUIU IOAN

- a. Șieuț, Năsăud, 31.07.1913;
- b. Rodna;
- c. Țărani săraci;
- d. Învățător, fost PMR, exclus;
- e. În trecut a fost legionar, în prezent neîncadrat, exclus din PMR;
- f. 1 an și 6 luni (scris în creion);
- g. – în luna ianuarie 1950 acesta s-a exprimat față de mai mult colegi că de ce la conducerea sindicatului salariaților din învățământ să fie unguri, deoarece și românii sunt capabili în acest post;
  - este un element ce nutrește veșnic sentimente antidemocratice, fiind totodată și un mare manist, căutând a se manifesta în orice ocazie în așa fel de a nu fi descoperit;
  - s-a încadrat de formă în partid, provenit din PSD, și cu ocazia verificărilor a fost exclus. În urma excluderii mereu bârfește partidul căutând a demonstra că excluderea s-a făcut din partea ungarilor și evreilor din partid.
- h. nu apare nici o completare⁹⁷.

91. BOLFĂ AUREL

- a. Maieru, Năsăud, 27.05.1922;
- b. Anieș, Năsăud;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Subofițer deblocat;
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani; 1 an (scris în creion);
- g. – în trecut a fost sergent-major în fosta jandarmerie, în prezent deblocat pentru atitudine dușmănoasă față de regimul actual;
  - acest element în orice ocazie, în special când este asupra chefului, nu uită să aducă injurii regimului democrat, să preaslăvească pe Antonescu,
  - în ziua de 5 martie 1950 și-a bătut femeia și a interzis să meargă cu o sarcină dată de UFDR;
  - este un element foarte periculos și pe lângă faptul că la beție are aceste ieșiri antidemocratice, este și mare scandalagiu;
  - prin luna februarie a. c. fiind în stare de ebrietate a început să strige că se va îmbrăca din nou în cizmele lui Antonescu acele de lac.
- h. nu apare nici o completare⁹⁸.

92. MIREȘAN OLIMPIU

- a. Ilva-Mică, Năsăud, 6.09.1910;
- b. Ilva-Mică;
- c. Țărani săraci;
- d. Profesor;
- e. În trecut a fost legionar, în prezent neîncadrat;

⁹⁶ *Ibidem*, p. 36, poz. 89.

⁹⁷ *Ibidem*, poz. 90.

⁹⁸ *Ibidem*, poz. 91.

- f. 2 ani (scris în creion);
- g. – în trecut a fost fruntaș legionar și șeful poliției legionare din orașul Blaj;
  - pentru toate aceste motive a fost internat în lagărul Vaslui și eliberat condiționat, însă se observă că nu respectă angajamentul respectiv, deoarece se observă că are unele ieșiri antidemocratice și putem cita cazul din ziua de 8 martie 1950, a afirmat față de brigadierul silvic Dragotă Vasile că este informat precis că în scurt timp americanii vor începe războiul, deoarece s-au făcut mari pregătiri pentru a începe ofensiva în primăvară.
- h. nu apare nici o completare⁹⁹.

93. BUZILĂ TRAIAN

- a. Poiana-Ilvei, Năsăud, 9.09.1911;
- b. Poiana-Ilvei;
- c. Țărani săraci;
- d. Fost preot,, în prezent funcționar, greco-catolic nerevenit;
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – în ziua de 1 aprilie 1950 pe când se afla în fața bisericii, când împreună cu locuitorul Iloaie Petru din comuna Feldru, printre altele i-a spus acestuia că paștele viitoare la va face cu altă lume, cu oameni noi, civilizați, care vor face dreptate în țară;
  - a mai spus că este posibil ca acest lucru să se întâmple mai devreme, pentru că americanii lucrează foarte mult la materiale de război;
  - este un element dușmănos regimului actual, un adept a lui Papa, constatându-se acest lucru la data unificării celor două biserici, deoarece acesta a refuzat categoric să revină la ortodoxie, riscând chiar slujba numai pentru a nu reveni.
- h. nu apare nici o completare¹⁰⁰.

94. REDNIC IOAN

- a. Petrova, Maramureș, 12.11.1903;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Învățător comprimat;
- e. Membru al mișcării hortiste, în prezent exclus din PMR;
- f. 2 ani; 18 luni (scris în creion);
- g. – din declarația numiților Plăian Mihăilă, Ionașcu Maria și alții, reiese că în ziua de 27.03.1948 a refuzat să cumpere fotografiile tovarășilor din CC al PMR, spunând că toți sunt jidani;
  - la 30.10.1949 a lansat zvonul că Cehoslovacia este pe jumătate ocupată de americani și urmează acum România;
  - la 6.01.1950 s-a exprimat cu cuvinte murdare și a înjurat regimul și comuniștii în general, că regimul se va schimba și vor veni americanii;
  - la 3.03.1950 a ascultat radio Londra și a lansat zvonul că în vara acestui an România va fi o țară liberă și că vom scăpa de câinii din Răsărit. Și tot atunci a înjurat CC al PMR și că acesta este condus de jidani.
- h. apare scris în creion o completare de 6 luni¹⁰¹.

95. GONDISCH ERVIN

- a. Cușma, Năsăud, 9.01.1915;
- b. Cușma;
- c. Țăran mijlocaș;
- d. Fierar;

---

⁹⁹ *Ibidem*, poz. 92.

¹⁰⁰ *Ibidem*, poz. 93.

¹⁰¹ *Ibidem*, p. 37, poz. 94.

- e. A fost voluntar în SS și în partidele hitleriste;
- f. 2 ani; 18 luni (scris în creion);
- g. – 26.06.1948 s-a exprimat că în URSS locuiesc câte 5-6 familii într-o casă mică și că acolo numai evreii conduc;
  - la 11.08.1948 s-a exprimat că dacă ar veni jandarmii sau Siguranța să-l aresteze va ști ce să facă și să se apere singur deoarece are armă;
  - la 8.08.1949 a refuzat să lucreze la reparatul uneltelor agricole și că să le ducă în Rusia să le facă;
  - la 28.02.1950 a lansat zvonul că americanii au încercuit Rusia și vor lansa bombe atomice și că trupele SS sunt instruite împotriva Rusiei și se va înrola și el;
  - la 10.02.1950 a înjurat activității de partid și că le va da în cap și că va omorî comuniștii.
- h. apare scris în creion o completare de 6 luni¹⁰².

96. SUTA EUGEN

- a. Cluj, 15.04.1913;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Funcționar;
- e. În trecut a făcut parte din partidul hortist, în prezent neîncadrat;
- f. 1 an și 6 luni; 1 an (scris în creion);
- g. – în 1945 este cercetat pentru faptul că și-a bătut joc de populația evreiască, luându-le obiectele și banii;
  - la 15.08.1949 are atitudine ostilă regimului în anturajul acționarilor;
  - la 4.02.1950 are atitudine dușmănoasă față de regim;
  - la 28.01.1950 ascultă posturile Londra și Vocea Americii discutând cele auzite la prieteni;
  - la 16.03.1950 aduce injurii partidului și activiștilor;
  - la 4.04.1950 lansează zvonuri calomnioase la adresa URSS.
- h. apare scris în creion o completare de 6 luni¹⁰³.

97. MINDAC LUDOVIC

- a. Daneș, Târnava-Mare, 18.03.1927;
- b. Bistrița-Bârgăului;
- c. Țărani săraci,
- d. Muncitor necalificat;
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 1 an (scris în creion);
- g. – la alegerile din 1948 s-a exprimat că alegerile nu sunt legale și că toți candidații sunt comuniști;
  - la 23.11.1949 fiind chemat la încorporare a refuzat să facă armata,
  - la 10.02.1950 îndemna populația să nu se supună legilor;
  - la 20.03.1950 s-a manifestat și a instigat împotriva planului de stat și împotriva partidului;
  - îndeplinează foarte mult îndeplinirea planului de stat.
- h. nu apare nici o completare¹⁰⁴.

98. MARCU VASILE

- a. Câmpeni, Turda, 5.05.1906;
- b. Chiraleș, Năsăud;
- c. Țărani săraci;
- d. Agricultor;
- e. În trecut membru în mișcarea legionară, în prezent exclus din PMR;

¹⁰² *Ibidem*, poz. 95.

¹⁰³ *Ibidem*, poz. 96.

¹⁰⁴ *Ibidem*, poz. 97.

- f. 1 an (scris în creion);
- g. – în primăvara 1950 s-a manifestat și opus colectivizării;
- la 10.03.1949 distruge moara luată în custodie pentru a nemulțumi populația;
  - la 28.08.1949 a dus propagandă împotriva treieratului la batoze, arie;
  - la 4.11.1949 a lansat zvonul că vor veni americanii;
  - la 19.01.1950 a lansat din nou zvonul, același, datorită cărui fapt din 40 țărani înscriși în colectiv au mai rămas 22, restul s-au retras,
  - la 28.01.1950 insultă partidul și-l înjură;
  - la 27.01.1950 are manifestări ostile regimului și spune că proletariatul nu va ține cât e lumea.
- h. nu apare nici o completare¹⁰⁵.

99. LOGIN TRAIAN

- a. Feldru, Năsăud, 2.03.1895;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Magistrat comprimat;
- e. În trecut PNT Maniu, în prezent exclus neîncadrat;
- f. 1 an și 6 luni; 2 ani (scris în creion);
- g. – la 10.04.1949 s-a manifestat împotriva regimului și partidului;
- la 26.12.1949 a lansat zvonul prin chiaburul Borson că în primăvară va începe războiul;
  - la 31.01.1950 a avut ieșiri antisemite împotriva poporului evreiesc și că țara e vândută evreilor;
  - la 29 martie 1950 a adus injurii regimului și partidului, defăimând puterea de stat.
- h. apare o completare de 12 luni scrisă în creion¹⁰⁶.

100. ROSENFELD MIHAI

- a. Bistrița, Năsăud, 24.06.1903;
- b. Bistrița;
- c. Mic burghez;
- d. Comerciant particular;
- e. În trecut membru în organizația sionistă „Ichud”. În prezent exclus din PMR;
- f. 2 ani; 18 luni (scris în creion);
- g. – la 1 mai 1947 are ieșiri împotriva regimului și susține pe criminalul de război Haiman;
- la 1.02. 1950, cu mai mulți sioniști, discută probleme politice în mod ostil regimului și că alegerile din URSS sunt o porcărie și difuzează știrile de la posturile imperialiste;
  - are dese ieșiri împotriva partidului și regimului și lansează zvonuri alarmiste.
- h. apare o completare de 12 luni scrisă în creion¹⁰⁷.

101. BĂLAN TEODOR

- a. Blăjenii de Sus, Năsăud, 7.03.1914;
- b. Blăjenii de Sus;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Funcționar, notar comunal;
- e. În trecut PNT Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani; 1 an (scris în creion);
- g. – la 15 mai 1948 s-a exprimat că ziua de 10 mai nu se mai ține deoarece jidani și ungurii care conduc au pus la cale aceasta;
- la 5.10.1949 s-a manifestat împotriva regimului arătându-se dușmănos pe față. s-a exprimat că toți golani sunt aleși asesori populari,

¹⁰⁵ *Ibidem*, poz. 98.

¹⁰⁶ *Ibidem*, pp. 37-38, poz. 99.

¹⁰⁷ *Ibidem*, p. 38, poz. 100.

- la 15.03.1950 nu s-a supus dispozițiilor în legătură cu planul de însămânțări, manifestându-se ostil;
  - la 3.04.1950 a înjurat partidul și conducerea și toți activiștii și membrii.
- h. nu apare nici o completare¹⁰⁸.

102. CATANA IOAN

- a. Buduș, Năsăud, 19.08.1907;
- b. Buduș;
- c. Țărani săraci;
- d. Agricultor chiabur, 59 ha., 150 oi;
- e. Fost membru în PNȚ Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris în creion);
- g. – la 4.04.1948 are ieșiri ostile regimului;
  - la 6.05.1948 semnalat că nu plătește la servitori;
  - la 29.10.1949 are ieșiri împotriva regimului și URSS;
  - la 4.04.1950 lansează zvonul că Ungaria este ocupată de americani;
  - se manifestă și înjură partidul și regimul și se opune colectivizării.
- h. apare o completare de 18 luni scrisă cu creion¹⁰⁹.

103. URSA EFTIMIE

- a. Ardan, Năsăud, 20.05.1899;
- b. Ardan;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Agricultor chiabur,
- e. Fost membru PNȚ, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani; 1 an (scris în creion);
- g. – la 18.03.1950 însămânțează pentru a sabota planul de însămânțări, cu semințe netratate, cu toate că i s-a atras atenția și nu a făcut acest lucru;
  - și-a stricat uneltele (plugurile) 2 bucăți pentru a nu putea ara, a fost condamnat la 10.000 lei amendă;
  - se opune colectivizării și lansează zvonuri tendențioase pentru sabotarea muncii de colectivizare, însămânțare etc.;
  - este un dușman înfocat și nu poate fi lămurit.
- h. nu apare nici o completare¹¹⁰.

104. SĂLĂGEAN IOAN

- a. Bistrița-Bârgăului, Năsăud, 5.07.1925;
- b. Bistrița-Bârgăului;
- c. Țărani săraci;
- d. agricultor sărac;
- e. Fost simpatizant PNȚ Maniu, în prezent neîncadrat;
- f. 6 luni (scris în creion);
- g. – în anul 1948 a dus propagandă ca să nu voterze oamenii cu soarele, că aceștia sunt fiii lui satan;
  - la 30.10.1949 instiga muncitorii de la fabrica IPEIL să nu lucreze și să meargă la adunări religioase;
  - la 7.04.1950 a instigat oamenii să nu se supună autorităților că aceasta este stăpânirea lui satan;
  - se opune atât munci de colectivizare, cât și însămânțărilor, arături și îngreunează munca activiștilor de partid.
- h. nu apare nici o completare¹¹¹.

108 *Ibidem*, poz. 101.

109 *Ibidem*, poz. 102.

110 *Ibidem*, poz. 103.

111 *Ibidem*, poz. 104.

105. SZÖCS FRANCISC

- a. Țigău, Năsăud, 15.12.1905;
- b. Țigău;
- c. Țărani chiaburi;
- d. Agricultor chiabur;
- e. În trecut și în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani; 1 an (scris în creion);
- g. – la 29.07.1949 a instigat să nu se treiere la arii, se sustrage de la dispozițiunile autorităților locale și municipale voluntare;
– la 14.11.1949 a refuzat să iasă pentru îndeplinirea planului de însămânțări, a fost aresta de miliție; a îndus în eroare autoritățile declarând mai puțin;
– s-a manifestat împotriva regimului și a colectivizării. Este un dușman înfocat al regimului.
- h. nu apare nici o completare¹¹².

106. GRECU ȘTEFAN

- a. Bistrița, Năsăud, 20.12.1903;
- b. Bistrița;
- c. Țărani mijlocași;
- d. Funcționar;
- e. membru al mișcării legionare, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani, 18 luni (scris în creion);
- g. – în anul 1945-1946 are ieșiri antisemite și bate de mai multe ori niște evrei;
– pe șantierul Salva-Vișeu se manifestă împotriva regimului înjurând partidul și conducerea,
– la 15 decembrie 1949 se manifestă ostil instigând sașii împotriva regimului;
– la 17.01.1950 înjură partidul și pe toți comuniștii și se exprimă că va începe războiul că el a ascultat Londra;
– la 23.03.1950 instigă muncitorii împotriva conducerii fabricii și evreilor;
– este foarte dușmănos.
- h. apare o completare de 12 luni scrisă în creion¹¹³.

107. DIACONU NICOLAE

- a. Bolgrad, Ismail, 8.05.1923;
- b. Bistrița;
- c. Muncitor;
- d. Electrician;
- e. Fost simpatizant legionar, în prezent neîncadrat;
- f. 2 ani (scris în creion);
- g. – la 15.10.1949 a cântat cântece legionare și a înjurat pe tov. Gheorghe Gheorghiu Dej că este trădător și bandit și că îi va trage pielea de pe el dacă se va schimba regimul;
– la 11.11.1949 s-a exprimat să trăiască Mihai și să moară comuniștii, că atunci va fi bine;
– la 2.12.1949 a lansat zvonul că basarabienii să se păzească că vor fi duși sub stare de arest în Siberia pentru exterminare;
– la 6.02.1950 s-a manifestat împotriva URSS-ului și că nu avem nevoie de relații cu această țară deoarece rușii ne strâng de gât și că el este basarabean, dar nu se duce în Basarabia că acolo e crematoriu;
– la 9.03.1950 a rupt de la UTM-iști insigna din piept făcându-l vândut comuniștilor, înjurând CC al PMR și că aceștia sunt bandiți.
- h. nu apare nici o completare¹¹⁴.

Această evidență scrisă este semnată de Lt. Major de Securitate Lote Andrei¹¹⁵.

112 *Ibidem*, poz. 105.

113 *Ibidem*, p. 39, poz. 106.

114 *Ibidem*, poz. 107.

115 *Ibidem*.

Așa cum reiese din numărul mare de internări ordonate într-un interval scurt de timp (exemplu: 2 mai – 25 iulie 1950) au fost internate 2.664 de persoane prin decizii colective, fără a mai socoti persoanele internate prin decizii individuale, au fost săvârșite o mulțime de ilegalități și abuzuri, fiind internate toate persoanele care, dintr-un motiv sau altul, apăreau ca indezirabile pentru puternicii zilei, fie ei mai mici sau mai mari¹¹⁶.

După cum se poate vedea din cele de mai sus, așa cum era definit în preambulul Ordinului 100, era vizat „dușmanul de clasă”. Intrau în atenția organelor represive cei care „lansau sau răspândeau zvonuri alarmiste tendențioase, dușmănoase, ascultau și difuzau propagandă deșănțată a posturilor de radio imperialiste, toți cei care aduceau injurii PMR, conducătorilor săi”, ca și URSS și lui Stalin. De asemenea erau pasibili de internarea în lagăr cei ce frecventau „bibliotecile, concertele și, în general, manifestările propagandistice ale legațiilor imperialiste” sau întrețineau legături cu funcționarii lor și familiile acestora, instigatorii la „manifestări rasiale și șovine” și la nesupunere și neexecutare „în contra măsurilor guvernului”. Astfel, denigrarea sau împotrivirea la colectivizare, colectări, planurile de însămânțări și comasări, prozelitismul religios, transmiterea de știri „tendențioase, alarmiste, dușmănoase prin corespondență internă și externă” atrăgea trimiterea în lagăr. Aceeași măsură privea și „elemente cu un trecut reacționar cunoscut sau foștii exploatare care ocupau încă în producție posturi de răspundere” care dovedeau „delăsare gravă, nejustificată prin incapacitatea lor profesională”¹¹⁷.

Conform Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România, în timpul regimului comunist, în România au existat 44 de penitenciare principale și 72 de lagăre de muncă forțată destinate deținuților politici în care au pățimit peste 3 milioane de români dintre care 800.000 de oameni au murit. Ele se aflau sub coordonarea Direcției Generale a Penitenciarelor (cu toate modificările de titulatură pe care le-a cunoscut de-a lungul vremii). Alături de conducerea centrală a D.G.P., responsabili pentru deciziile referitoare la tratamentul aplicat în locurile de detenție politică erau: comandanții de penitenciare, lagăre și colonii de muncă și locuitorii lor, precum și ofițerii politici care asigurau reeducarea deținuților conform directivelor partidului comunist. Locurile de detenție din perioada comunistă ar putea fi clasificate în mai multe categorii, deși majoritatea deținuților a trecut prin cel puțin două dintre ele.

**Propositions pour l'envoi en camp de travail forcé
des habitants du département de Năsăud (actuellement Bistrița-Năsăud)
(Résumé)**

L'historiographie consacrée à la répression orchestrée par le régime communiste de Bucarest contre le peuple roumain, dont les intérêts qu'il prétend représenter, s'est enrichie ces dernières années d'une série de contributions précieuses qui ont permis de déchiffrer de nombreux mécanismes diaboliques construits pour écraser toute opposition à l'édification de la société communiste. Cependant, un certain nombre de problèmes n'ont pas été suffisamment pris en compte en ce qui concerne l'impact destructeur qu'ils ont eu sur la société roumaine et même en ce qui concerne l'importance accordée au régime à l'époque. Parmi ces aspects, nous pensons qu'il existe un régime de travail forcé auquel de nombreux Roumains ont été soumis dans les années cinquante. Au-delà de l'aspect quantitatif, il est particulièrement important que cette forme de répression permette les plus grands abus, car l'internement dans les „unités” ou „colonies de travail” (comme on les appelait par euphémisme camps) a été fait sur la base de décisions du Ministère de l'Intérieur (MAI), et non sur la base de décisions de justice qui, même arbitraires, bénéficiaient au moins d'un soutien législatif.

Le 13 janvier 1950, le Présidium de la Grande Assemblée Nationale (M.A.N.) de la République Populaire Roumaine (R.P.R.) a adopté le décret no. 6/1950 pour la mise en place des unités de travail. Pour une meilleure compréhension de la conception à la base de la légalisation de cette forme de détention.

Par ordre no. 100 Le Cabinet, du 3 avril 1950, donna des instructions aux régions de sécurité sur la manière de faire des propositions à la Direction générale de la sécurité de l'État pour arrêter et envoyer aux unités de travail ceux qui se conformaient à l'ordre indiqué. La direction de la sécurité régionale de Cluj a fait de telles propositions en établissant un tableau nominal sur les dossiers des unités de travail (U.M.) sur les places de l'ancien comté de Bistrita, qui a été soumis pour approbation.

Dans les lignes suivantes, nous présenterons le tableau préparé par la Direction générale de la sécurité du peuple de Cluj avec les éléments proposés pour la classification selon l'ordonnance no. 100 de sa zone d'activité, en l'occurrence ceux nés ou résidant dans l'actuel comté de Bistrița-Năsăud, établis le 14 avril 1950.

116 Florian Banu, *op.cit.*, p. 63.

117 *Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România: Raport Final*, Vladimir Tismăneanu, Dorin Dobrințu, Cristian Vasile (editori), Editura Humanitas, București, 2007, pp. 616-617.